

BULLETIN

verschijnt drie-maandelijks
juni 1980 nummer 27

van de contactgroep verzamelaars automaatboekjes en rolzegels

Vakantiesuggestie

14 - DAAGSE RONDEIS DOOR EUROPA

- 1e/2e dag** Met de trein naar West-Duitsland en Berlijn voor de nieuwe boekjes. In Berlijn veel postkantoren bezoeken, want er zijn twee teksten, die zomaar niet te vinden zijn.
- 3e dag** Excursie naar Oost-Berlijn voor de laatste lokale postzegelboekjes.
- 4e dag** 's Ochtends vroeg transfer naar Bern. Misschien lukt het op het hoofdpstkantoor alle 10 de kaftvarianten te vinden. (Indien niet, dan reis voortzetten en later bij Pieter bestellen). Met nachtexpress naar
- 5e/6e dag** Tsjecho-Slowakije. Op zoek naar de semi-postale tentoonstellingsboekjes. Zal zeer lastig zijn. Als het niet lukt, 's avonds troost zoeken in Narodli Divadlo.
- 7e dag** Rustige reisdag. Per vliegtuig naar Groot-Brittannië met tussenlanding in Gibraltar (daar zijn maar vier automaten).
- 8e/9e dag** Zeer druk programma in Londen met zoeken naar links/rechts geplakte, niet of wel doorgeperforeerde boekjes van 1e, 2e en 3e serie, naar telblokjes, naar maximum-aardewerk met Wedgwoodvelletjes, naar 10p-boekjes met voorbarige tekst....
- 10e dag** Trip naar Edinburgh om bij de filatelistische dienst naar oudere uitgaven te zoeken en te mopperen over de slechte service.
- 11e dag** Dag tot eigen beschikking om te speuren naar versnijdingen. Nachtboot naar Oostende.
- 12e dag** Trein naar Mechelen. Zoeken naar de oorzaak waarom de boekjesmachine maar niet op gang wil komen.
- 13e dag** Parijs. Speurtocht naar boekjes met tropische gom.
- 14e dag** Madrid. Nieuwe automaatstroken aanschaffen. 's Avonds terug naar vliegveld voor thuisreis.
- Of neem gewoon een abonnement bij uw nieuwtjesdienst.

dR

WELKOM IN AMSTERDAM

zaterdag 7 juni 1980

EUROMOTEL AMSTERDAM-Z
tel. 020 - 94 60 00

treinreizigers : Amsterdam CS
tramlijn 25
tot eindpunt
over brug links

automobilisten: Aan A2
Utrecht - A'dam
vóór brug over
de Amstel
rechts.
Bordjes motel
volgen. Meer
dan
voldoende
parkeerruimte.

zaal open : 10.00 uur
kavels kijken : van 11.00 tot
13.00 uur
vergadering : 13.00 uur
veiling : aansluitend
zaal sluit : 16.30 uur

Bestuur: J. Hali, Ulenpaslaan 51, 6825 EE Arnhem, telefoon (085) 61 18 89, *veilingen*
P. Houdewind, Van Boisotring 41, 2722 AA Zoetermeer, telefoon (079) 31 31 72, *voorzitter*
P. Porthelne, A. Scheffersingel 38, 3351 BC Papendrecht, telefoon (078) 15 20 02, *penningm./adm./verz. Bulletin*
W. de Rooy, Hollandsingel 35, 5144 CN Waalwijk, telefoon (04160) 3 52 84, *redakteur/keuring*
H. Witpen, Ruitwagen 63, 3173 AH Poortugaal, telefoon 010 - 16 53 35, *sekretaris*

giro 3 09 29 62 t.n.v. penningmeester van de contactgroep verzamelaars automaatboekjes en rolzegels.

Overname van artikelen uit de bulletins van de Kontaktgroep alléén na schriftelijke toestemming van het bestuur, onder bronvermelding.

Verslag van de bijeenkomst op 15 maart 1980 te Rotterdam

- Na enige uren plezierig kijken, ruilen en praten opent de nieuwe voorzitter P. Houdewind om 12.40 uur de vergadering. Hij toont zich verheugd om de grote opkomst.
- Het verslag van de ledenbijeenkomst op 15 december 1979 wordt goedgekeurd.
- De volgende bijeenkomsten in 1980 zullen plaatsvinden te Amsterdam op 7 juni,
te Bunnik op 20 september (Postiljonmotel),
te Rotterdam op 13 december (verzamelgebouw-Zuid).
- De voorzitter deelt mee dat hij in de loop van de middag naar de voorzittersvergadering te Utrecht zal gaan. Eén van de punten die daar besproken zullen worden betreft de financiële positie van filatelistische studiegroepen. Onze groep wordt meer en meer als vereniging gezien. Men acht ons te groot geworden en men meent dat alle 900 leden zich niet met studies bezighouden op het onderwerp boekjes en rolzegels en wat daarmee verband houdt. Er ligt een voorstel om alleen studiegroepen van maximaal 100 leden te subsidiëren. Dit zou voor onze contactgroep wel een vermindering aan de inkomsten betekenen.
- Een tweede mededeling betreft de handelaren op onze bijeenkomsten. Het is nodig gebleken voor de (semi)-handelaren die dit wensen tafels te reserveren. Het bedrag per tafel wordt op f 5 gesteld. Ieder lid heeft recht op een behoorlijke plaats, bij voorkeur aan een tafel. Door reservering kan dit beter in de hand gehouden worden.
- De heer Van Egten stelt voor in het middendeel van de zaal niet te reserveren.
- De heer Schulpen merkt op dat de deuren dicht moeten blijven tot het aanvangstijdstip, zoals altijd vermeld staat op de voorzijde van het bulletin.
- Resultaat: er komen bordjes met de namen erop voor de handel.
- Ons nieuwe lid in de V.S. - de heer Jaffé - heeft gegevens voor een wereld-rolzegelkatalogus in de computer zitten. Er is hem gevraagd om een uitdraai te vervaardigen. Leden die mee willen werken aan een eventuele correctie - het gaat om 100 blz - kunnen zich opgeven bij de voorzitter.
- De begroting. Al vlug is er het chapter veilingkosten. De heer Hali zet desgevraagd uiteen hoe de kosten zijn opgebouwd en merkt een stijging van onkosten op. Mogelijk dat het nu wat anders gaat worden, doordat een aantal leden voortaan meewerkt. Voorheen moest een en ander worden uitbesteed. De heer Van der Kraan merkt op dat er toch een funktionerende kaskommissie is die de vinger aan de pols houdt. Gedetailleerde verantwoording is nu niet op z'n plaats. Het bestuur kan hoofdzakelijk waar nodig toelichting verschaffen. De voorzitter merkt nog op dat de veilingkosten inderdaad scherp bewaakt worden. De kosten per veiling zijn al van 30 op 20% gebracht.
- De heer Van der Baan blijft de kosten hoog vinden.
- De studiegroepen. Met kontaktpersonen van de studiegroepen 'Plaatfouten' resp. 'Cilinderrekonstrukties' is gesproken. Men had geen problemen of klachten. Met de overige groepen zijn er wat aanloopmoeilijkheden. Getracht zal worden deze groepen wat meer leven in te blazen door een aparte rubriek in het bulletin. Ook door het opnemen van vroegere, nu misschien onbekende, artikelen met basisgegevens over bepaalde onderwerpen.
- Een overzicht van 'plaatfouten' in boekjes 24a en 25a wordt namens de groep 'Plaatfouten' in het bulletin opgenomen. De heer Hali vraagt nog medewerking voor de heer Kuyt, die een overzicht heeft vervaardigd van alle typen enveloppen met eerstedagstempel.
- Nieuwtjes. De voorzitter doet mededeling van nieuwe automaatstroken. En over nieuwe Zwitserse boekjes. De heer De Rooy heeft aanvullende mededelingen over boekjes van Tuvalu, Noorwegen, Suriname, Guernsey en Seychelles.
- De heer Van Egten heeft verschillen opgemerkt bij de 2p-zegels in de nieuwe Engelse 50p-boekjes en in de oude. Boekje 24a komt voor met volledige perforatie en het 60c-boekje met losse inhoud.
- Bij de prijsvraag komt de heer Wasseur als winnaar uit de tien goede oplossingen te voorschijn.
- De verloting gaat niet door.
- Rondvraag. Er worden vragen gesteld over de B-kant van boekje 25a. De A-zijde ziet er niet fraai uit, over de B-kant is officieel niets bekend. In de tweede oplage komen beide kanten wel voor.
- De voorzitter sluit de vergadering.

Witpen

Agenda ledenbijeenkomst 7 juni 1980

- opening
- verslag vorige bijeenkomst
- volgende bijeenkomsten
- mededelingen
- nieuwtjes
- automaatprijsvraag
- rondvraag
- sluiting

Ledenmutaties

Nieuwe leden van 10 februari tm 5 mei 1980

Bal-Mol Mevr J	Ben Viegerstraat 40	8072 ZH NUNSPEET	03412-2297
Baselier F	Roosendaalseweg 61	4756 AA KRUISLAND	-
Biervliet-Bekaert Mevr Mv	Beheerstraat 7	8500 KORTRIJK	België
Blik G	Nwe Achtergracht 51-2	1018 WK AMSTERDAM	020-236011
Boom Mr F J	Rosandeweg 8	6862 XR OOSTERBEEK	085-336848
Bouwman I	v Heutszstraat 11	2593 PC DEN HAAG	070-851127
Bouwman J J W	Curiestraat 9	1223 JV HILVERSUM	035-858668
Edelsztejn M	Oranjeplantsoen 36	1111 CE DIEMEN	020-906035
Hoed A W den	Ch de Bourbonlaan 47	3136 CK VLAARDINGEN	010-744717
Jaffe Prof H H	P.O.Box 38416	CINCINNATI Ohio 45238	USA
Kessels F	Schoonoordselaan 17	3941 KM DOORN	03430-4132
Koch R	L de Colignystraat 43	1055 XG AMSTERDAM	-
Meijer L	Ambrosiuslaan 115	1185 PJ AMSTELVEEN	020-451332
PTT Dienst Zegelwaarden	Postbus 1627	2003 BR HAARLEM	-
PTT Filatelistische Dnst	Postbus 30051	9700 RN GRONINGEN	-
Tummers W	Pleinstraat 21	6466 LP KERKRADE	045-411565
Vanderstappen J L M	J Hollmanstraat 33-a	6217 KX MAASTRICHT	043-31778
Veerkamp R S W	Kempering 804	1104 KE AMSTERDAM-ZUIDOOST	-
Verpoylt G	Torenstraat 40	3110 ROTSELAAR	België
Vries H C de	v Heuven Goedhartlaan 341	1181 KP AMSTELVEEN	020-454146
Wit J T R M de	Kapl J A Heerenstraat 30	5683 EG BEST	-

Overleden

K.J.v.Biervliet, Beheerstraat 7, 8500 Kortrijk-België

Opgezegd

F.Andringa, De Surmontstraat 79, 1181 RW Amstelveen.

Oude bulletins

Nog verkrijgbaar: Bulletins 1978 f 11,--. Bulletins 1979 f 11,--. (inkl. verzendkosten)

Bij bestelling van beide jaargangen zijn de kosten: f 20,-- inkl. verzendkosten.

U kunt bestellen door overschrijving van het verschuldigde op onze giro 3092962 t.n.v. Penningmeester Kontaktgroep te Papendrecht, onder vermelding van de gewenste Bulletins.

Adreswijzigingen

Graag uitsluitend gebruik maken van een adreswijzigingskaart; bij het oude adres ook de postcode vermelden.

Te zenden aan de ledenadministratie.

Vergeet U ook de nieuwtjesdienst niet!

Bulletin verzending

Informatie hierover (of eventuele klachten) aan de ledenadministratie.

Opzegging

Wanneer U onverhoopt niet langer lid wilt blijven dient Uw opzegging uiterlijk 30 november bij de ledenadministratie binnen te zijn; zie art.5 van de Statuten.

Statuten

Leden die geen exemplaar van de Statuten hebben ontvangen kunnen dit aanvragen bij de ledenadministratie. (Zijn gepubliceerd in het Bulletin van mei 1979).

betaalde advertentie

Zijn die postzegels van U nou nog niet verzekerd?

Doe dat dan nu! Op basis van de huidige katalogi. Altijd aan te passen aan te verschijnen nieuwe catalogi.

Neem de Briljant-Munt-Postzegel-polis van de Holland.

Assurantiekantoor R.C.Nijssen, Beukelsdijk 66, Rotterdam. Tel. 010-772509.
Na 18.00 uur: 01880-22008

Verslag voorzittersvergadering nederlandse bond van filatelisten - verenigingen

Onze bijeenkomst in Rotterdam heb ik voortijdig moeten verlaten om deze voorzittersvergadering in Utrecht bij te wonen.

De agenda vermeldde daar als punt 7: Studiegroepen Quo Vadis? De toelichting en het voorstel van de Bond luidde:

NEDERLANDSE BOND VAN FILATELISTEN-VERENIGINGEN

STUDIEGROEPEN "QUO VADIS" ?

Ten tijde van wijlen de heer C. van Veenendaal, secretaris van de Nederlandse Bond van 1968 tot en met 1972, is begonnen met de oprichting van studiegroepen. Deze studiegroepen waren bedoeld als kleine groepen van in een bepaald verzamelgebied sterk geïnteresseerde verzamelaars, die door middel van studie en uitwisseling van resultaten hun kennis van het betreffende verzamelgebied verdiepen.

Om de, voor een kleine groep onrendabele, publicatie van de gekweekte resultaten mogelijk te maken, werd door de Bond subsidie verleend.

De daarvoor benodigde fondsen werden door de Stichting Filatelie aan de Bond ter beschikking gesteld. Deze subsidie was steeds en is ook thans nog gebonden aan bepaalde regels, waarvan de voornaamste luiden:

1. de leden van de studiegroepen dienen ook lid te zijn van een bij de Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen aangesloten vereniging.
2. de mededelingenbladen dienen te worden gebruikt voor publicaties van verrijchte studies, van filatelistische artikelen en/of nieuws.
3. de omvang van elk nummer zal, om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen; uit tenminste 16 pagina's tekst moeten bestaan met een formaat van ongeveer 16 x 21 cm. Per nummer kan een maximale subsidie worden gegeven van 16 x f 11.-- = f 176.--.
Indien een nummer meer pagina's bevat zal, verhoudingsgewijs, per nummer een hogere bijdrage dan f 176.-- kunnen worden gegeven, doch het maximum bedrag is, met inachtneming van de in deze brief gestelde voorwaarden, vastgesteld op f 1.056.-- per kalenderjaar.

Het is duidelijk wat met deze opzet voor de studiegroepen de bedoeling was. Men dacht dat het zou (blijven) gaan om betrekkelijk kleine groeperingen, voor wie publicatie door middel van stencil (laat staan: druk) van hun nieuwsbulletin nimmer rendabel zou kunnen zijn.

In de praktijk zijn verschillende studiegroepen wel en andere weer niet levensvatbaar gebleken. Onder de thans bestaande studiegroepen zijn er diverse, die geregeld een voortreffelijk bulletin publiceren. Meerdere studiegroepen zijn klein gebleven, maar anderen zijn - soms zelfs zeer sterk - gegroeid en hebben hun arbeidsterrein ook naar andere activiteiten verlegd, zoals een rondzenddienst, veilingen, centrale inkoop van nieuwtjes etc.

Hieronder zijn verenigingen met een ledental, dat soms vele honderden bedraagt. Niet mag worden aangenomen, dat deze leden ook allen 'studie' plegen. Aangenomen mag worden, dat het merendeel slechts profiteert van de door enkelen aangedragen resultaten. Het plegen van studie en het publiceren van het nieuwsbulletin wordt door de 'aanhang' financieel mogelijk gemaakt.

Gezien deze ontwikkeling vraagt het Bondsbestuur zich af of dergelijke studiegroepen nog wel als zodanig moeten worden aangemerkt. Sommige studiegroepen hebben zelf de consequentie van hun geleidelijke verandering al ingezien en hebben zich als vereniging bij de Nederlandse Bond aangesloten.

Andere studiegroepen, die aanvankelijk als 'studiegroep' een onderdeel van de Bondsactiviteiten vormden, hebben zich intussen tot een 'echte' vereniging met notarieel vastgestelde statuten, Koninklijke goedkeuring (voorheen noodzakelijk) en inschrijving bij de Kamer van Koophandel (nieuwe regeling) getransformeerd.

NEDERLANDSE BOND VAN FILATELISTEN-VERENIGINGEN

Diverse studiegroepen voldoen niet aan de eis, dat de leden van de studiegroepen ook lid dienen te zijn van een bij de Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen aangesloten vereniging.

Omdat in de praktijk een ongelijke behandeling is komen te bestaan tussen deze studiegroepen-verenigingen en de gewone verenigingen, die lid zijn van de Nederlandse Bond en die voor hun verenigingsorgaan geen subsidie genieten, overweegt het Bondsbestuur een geheel nieuwe regeling op te stellen.

Globaal komt het hier op neer, dat studiegroepen van meer dan 100 leden geen subsidie meer zullen genieten, doch uitgenodigd zullen worden zich als vereniging aan te sluiten bij de Nederlandse Bond.

Voor dergelijke verenigingen zijn er in de Bond dan nog voldoende faciliteiten te genieten, waaronder subsidie voor tentoonstellingen enz.

De voorgestelde regeling is uiteraard een betrekkelijk willekeurige keuze uit de verschillende mogelijkheden.

Gaarne zal het Bondsbestuur tijdens de komende voorzittersvergadering van 15 maart 1980 hierover met u van gedachten wisselen, waarna in de Algemene Ledenvergadering van mei 1980 een definitieve regeling voor 1981 en daarna worden getroffen.

Voor het jaar 1980 zal de subsidie-regeling, zoals deze thans geld, nog onverkort worden gehandhaafd.

Op de vergadering werd door diverse vertegenwoordigers van studiegroepen naar voren gebracht:

- Men is door het Bondsvoorstel overvallen.
- Het karakter van de studiegroepen is niet gelijk.
- Een aantal van 100 leden is te laag; minstens 160 à 200 leden nodig voor een gezonde financiële basis.
- Zijn de inkomsten van de Stichting Filatelie (gezien de huidige rentestand) niet van dien aard, dat de subsidie voor studiegroepen gehandhaafd kan blijven?
Het is immers een zinvolle filatelistische bestemming.
- De publikaties moeten maatgevend zijn; niet het ledental.
- De leden van de studiegroepen zijn al bondslid, zodat aansluiting van de studiegroep bij de bond een dubbele kontributiebetalings betekent.
- Waarom roept de bond de studiegroepen niet bijeen o.l.v. referent De Leeuw om in kleine kring een en ander te bespreken?
- Maak een statuut voor een studiegroep en geef op basis daarvan subsidie.

Bondsvoorzitter mr. De Boer antwoordde:

- Welk ledental is nodig voor gezonde financiële basis? Het getal van 100 leden is 'natte-vingerwerk'. Op basis van ledental en begroting zal een onderzoek verricht worden; overigens vindt hij een groep met een ledental van 140 géén kleine vereniging.
- De publikaties lopen uiteen naar vorm en inhoud: sommige groepen hebben een fraai verzorgd bulletin, andere werken met stencils. De inhoud verschilt: studies c.q. nieuwe uitgaven. De bond heeft problemen met de beoordeling van de bladen naar studiewaarde; een objectief criterium ontbreekt.
- Er zijn studiegroepen die niet zo functioneren als een vereniging, met inschrijving K.v.K., notariële statuten, veiling, rondzending, nieuwtjesdienst, e.d. Leidt tot misvormde toestand.
- Mevr. Steiner (Po en Po) vult aan: Po en Po is lid van de Bond, verricht studies, maar krijgt géén subsidie. De financiën worden verkregen o.a. uit veilingen.

De vergadering besluit:

In september 1980 zal een bespreking plaatsvinden van vertegenwoordigers van studiegroepen (al dan niet lid van de bond) met een delegatie van de bond, o.l.v. de referent voor studiegroepen dhr. De Leeuw.

De voorstellen kunnen pas in de loop van 1981 in een algemene vergadering gebracht worden, zodat de subsidieregeling voor 1980 en 1981 onverkort gehandhaafd blijft.

Houdewind.

Kombinaties op een tentoonstelling

ERVARINGEN VAN EEN DEELNEMER

Van 2 tot en met 7 april 1980 heb ik deelgenomen aan de distriktstentoonstelling 'Bloembollenstreek - 25' te Lisse, uitgaande van de afdeling Bloembollenstreek van de I.V. Philatelica.

Ik exposeerde daar in 11 kaders de (gestempelde) combinaties uit de automaatboekjes, geheel volgens de gespecialiseerde katalogus Janssen/Van Apeldoorn met alle papiersoorten en ten dele drukrichtingen.

De beoordeling door het jurylid Spijker was brons. In een zeer uitvoerig gesprek met de heer Spijker heeft het mijn bevreemding opgewekt, dat de 'kritiek' gebaseerd was op:

1. gebruik eigen handschrift in plaats van blokletters of machine-schrift;
2. van de als illustratie en ter rekonstruktie bijgevoegde brieven waren er te veel ge-
adresseerd aan één adres;
3. de bladspiegel was niet bij alle bladen identiek.

Ook bij herhaalde navraag niets dan lof over de volledigheid en opzet van de kollektie.

In dit verband is het wel wat frustrerend als de volgende puntensamenstelling tot het bronzen resultaat leidt:

1. presentatie / algemene indruk	6 van de 10 punten
2. opzet en ontwikkeling van het thema	11 van de 20 punten
3. omvang van de kollektie	4 van de 5 punten
4. filatelistische kennis	6 van de 15 punten
5. zeldzaamheid en andere fil. kenmerken	9 van de 25 punten

46 punten

De vraag is of men er ook maar iets van heeft begrepen!

Interessant was ook dat de thematische juryleden met de Nederlandse beoordelaars hadden getwist onder welke categorie zo'n kollektie viel. Vandaar dat geen juryrapport beschikbaar was en dit pas later is gemaakt, terwijl de beoordeling vaststond!

Al met al: deskundigheid op 'ons' terrein dient niet al te hoog worden geschat.

Aan dezelfde tentoonstelling deden ook mee de heren A. van der Panne met zes kaders: selectie grotendeels postfrisse combinaties gespecialiseerd in drukrichting (resultaat brons) en Th. Schipper met zes kaders: Nederlandse automaatboekjes (zilver).

Deze beide heren bleken reeds meermalen te hebben deelgenomen, voor mij was het een eerste ervaring op tentoonstellingsgebied.

G.H. Kuijt

Advertenties

TE KOOP GEVRAAGD: 6-strips - no 000/495 van de volgende nummers: 941R-942R-943R-944R-945R. Aanbiedingen aan M. Hermsen, Hunzestraat 28 in Oost-Souburg.

WIE HEEFT ER POSTZEGELBOEKJES VAN CHINA? I would be interested in corresponding with anyone who has a collection of Chinese Stamp Booklets, to learn of any additions or corrections.

Ellery Denison, 7207 Thirteenth Place, Takoma Park, Maryland 20012, U.S.A.

TE RUIL AANGEBODEN: automaatboekjes van Suriname en Antillen. Gevraagd: boekjes van België. D.K. van Dinther, Leeuweriksweg 119, 5402 XC Uden.

TE KOOP OF TE RUIL GEVRAAGD: rolzegels Nederland - in 10- of 8-strip *begin van de rol*: 925R (Europa 1969), 971R (Europa 1970), 1064Rb (Amsterdam 700 jaar), 1128 R (energie 1977). Juliana Regina: 941Ra2, 942Rb, 943Rc, 943Re, 943Rf, 944Rc1, 944Rc2, 945Rc1, 947Rc1. J.C.A.Hali, Ulenpaslaan 51, 6825 EE Arnhem.

HEB GEBRUIKTE KOMBINATIE M11. Wil ruilen tegen andere gebruikte of ongebruikte combinatie. D.K. van Dinther, Leeuweriksweg 119, 5402 XC Uden. Tel. 04132-64694.

WIE KAN MIJ HELPEN aan de volgende 5- of 6-strippen (5-strip beginnend met nr, 6-strip met 2 nrs): zoek 943Ra, b, c, f en 945Ra en 947Ra, kopen of te ruil tegen: 941Ra (5-strip) en 948Ra (6-strip). Reacties graag aan J.Vanderstappen, Joseph Hollmanstr. 33a, 6217 KX Maastricht. Of telefoon 043-31778 's avonds.

Waar en waarvoor

Deze keer een tweeledige vraag:

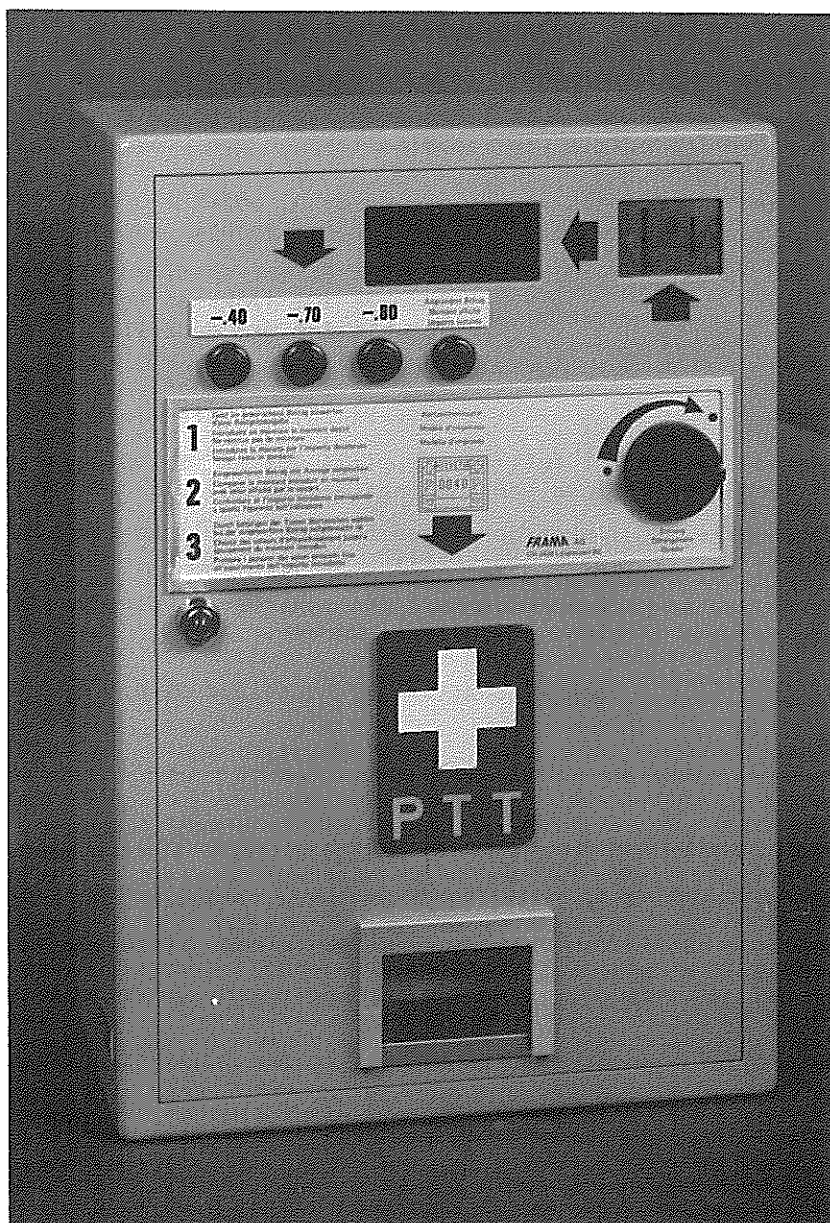
1. In welk land bevindt zich deze automaat?
2. Waarvoor dient deze automaat? (Boekjes, rolzegels of automaatstroken).

Zend uw antwoord uiterlijk 5 juni aan de Redactie, Hollandsingel 35 te Waalwijk.

De automaat van het vorige bulletin hing in Engeland. Prijswinnaar was de heer Wasseur uit Groningen.

Onze eigen deurwaarder bepaalt de winnaar door met zeer neutrale hand uit de goede oplossingen er één te voorschijn te halen. Hij/zij ontvangt een kleine kollektie van het betreffende land.

Onze voorraad foto's raakt uitgeput. Nu velen van ons binnenkort naar allerlei vakantiebestemmingen uitwaaiëren, zijn er wellicht mogelijkheden foto's van automaten te maken. We houden ons aanbevelen!

Weet U al.....

- ...dat er nogal wat reacties kwamen op het Beatrix-boekje 24B in ons vorige bulletin.
- ...dat onze Eindhovense drukker wel een compliment verdient voor zijn uitstekende montage-werk.
- ...dat meerderen ons kwalijk namen dat we bij de afbeelding geen relatie met 1 april aangaven.
- ...dat we daar zelf overigens nog niet aan gedacht hadden; het was toen trouwens pas eind februari.
- ...dat wel wel erop vertrouwen dat door deze 'grap' de geloofwaardigheid van dit bulletin niet is aangetast.
- ...dat wij op de NVPB-beurs begin mei in het Congresgebouw te Den Haag in de vele kaders maar een boekje konden ontdekken. Overigens niet het minste: boekje f 1,14.
- ...dat wij het wel jammer vinden dat onze kontaktgroep (misschien omdat we niet bij de bond zijn aangesloten) geen uitnodiging heeft gehad om er een stand of kollektieve inzending te verzorgen. Wel bijv. Skandinavië, Frankrijk, Zwitserland (met o.a. rolzegels van hr. Janssen!).
- ...dat de eerste rolzegels in 1862 al verschenen in Peru; deze rolzegels werden op een ongewone manier vervaardigd. Men plakte eerst smalle papierstroken aan elkaar en drukte dan de waarde-aanduiding op deze stroken.
- ...dat de Zweedse PTT sinds 1942 geen velzegels meer drukt en alleen postzegels in rollen en boekjes uitgeeft.
- ...dat ook Kenia rolzegels uitgeeft. Nadere details ontbreken helaas.

Bespreking speciale katalogus automaatboekjes Nederland 1980/1981

Al weer de negende editie van deze fraaie speciale katalogus. Na de drastische prijsverlagingen in de vorige editie voor sommige teksten van boekje 6 en 9, is er nu een stabilisatie en lichte prijsstijging.

Het aantal pagina's is gelijk gebleven, ondanks opname van de nieuwe boekjes 24a en 25a. Er is een fraaie kleurenfoto van het productieproces van boekje 25a opgenomen. Zeer interessant!

Nieuw is de vermelding van:

- boekje 8b met specimen-stempel (reeds lang bekend in Amsterdam)
- boekje 22c links en rechts geplakt
- boekje 23b met gedeeltelijk weggevallen druk (5c-zegels, andreaskruis en tekst)
- boekje 24aN en 24aB naar vorm van andreaskruis
- diverse plaatfouten in boekje 24a en 25a.

Merkwaardig is het feit dat de prijs gelijk is voor 17a (oplage 3,7 miljoen) en 17b (oplage 0,4 miljoen). De invloed van combinatie-verzamelaars?

Ook boekje 22c links/rechts geplakt heeft gelijke prijs, alhoewel naar mijn mening de links geplakte versie veel schaarser is.

Op de laatste bijeenkomst werd een tekstversnijding van boekje 24a getoond, blijkbaar te laat om nog in deze katalogus vermeld te worden.

Prijs f 12,50. Verkrijgbaar bij uw handelaar of bij de samenstellers.

Hou.

Bespreking speciale katalogus 1980/1981 automaatboekjes en combinaties Suriname/Ned. Antillen

De derde editie van deze zwart/wit katalogus biedt een mooi overzicht van alle Surinaamse en Antilliaanse boekjes.

De nieuwe clichés zijn van betere kwaliteit dan de oude clichés van de vorige editie (bijvoorbeeld blz 8 en 10).

De prijzen zijn laag: alle boekjes kosten minder dan f 10.- !

De complete set Suriname heeft een kataloguswaarde van f 156.- (20 boekjes), terwijl een complete set van Antillen een waarde van f 74.- heeft (10 boekjes).

Alle combinaties zijn in deze katalogus opgenomen. De prijsbepaling is gekompliceerd omdat het 'wegfranken' van overtollige combinaties niet mogelijk is.

Prijs f 10,-. Verkrijgbaar bij uw handelaar of bij de samenstellers.

Hou.

Bespreking sakura katalogus of Japanse stamps 1980

Een landenkatalogus die ook voor boekjesverzamelaars veel informatie geeft, is ook wel een bespreking waard.

De kleurige katalogus in pocketformaat is uitgegeven door de Japanse filatelistenbond. De katalogus is in de Japanse taal, maar er is door de gehele katalogus voldoende Engelstalige toelichting.

In een speciaal overzicht worden alle boekjes vermeld, waarbij de verschillende kaften alle eveneens in kleur worden afgebeeld. Bij de zegelinhouden verwijst men naar het zegelgedeelte van de katalogus, alwaar ook de meeste zegelvelletjes nog eens zijn afgebeeld. Daardoor is deze katalogus niet moeilijk hanteerbaar.

In de katalogus worden ook de rolzegels vermeld.

Eveneens opgenomen zijn de boekjes welke in China gebruikt werden, en de boekjes van Manchukuo. De prijzen liegen er niet om. Boekje 1 (uit 1906) staat bijna f 5000. Het duurste Japanse boekje (nummer 9 uit 1913) doet maar liefst f 5800. Schrikbarend hoog staan enkele boekjes die in China werden gebruikt: boekje 7 uit 1913 staat maar liefst op f 12.000. Enige andere hebben niet eens een prijs.

Verkrijgbaar door betaling van US \$ 3,65 (bijv. met postwissel) aan Japan Philatelic Co., P.O.Box 2, Shinjuku, Tokyo, Japan. De katalogus wordt dan per zeepost verstuurd.

dR

De cijferzegels type Crouwel (3)

Hieronder is een nieuwe overzichtstabel te vinden van de cijferzegels type Crouwel. De gehanteerde indelingscriteria zijn in Bulletin nummer 22 toegelicht. Nieuw in deze tabel is enige informatie over oplagen. De oplagecijfers geven het aantal zegels aan (dus niet aantal boekjes, rollen of vellen). Papierstructuur (zie Bulletin nummer 23) is buiten beschouwing gelaten. Bij de in kolom VIII aangegeven afleveringsdata (aangegeven met *) en vroegst bekende afstempelingen (fdc) zijn vooral de afleveringsdata van de 50 cents vel- en rolzegel opmerkelijk. Deze zegels lagen in afwachting van verhoging van de posttarieven dus al lang gereed. De niet in de tabel vermelde eerste dag afstempeling van de 50 cents velzegels is 02-01-1980 (afleveringsdatum dus 21-06-1977!). Van de rolzegel 50 cent zijn zoals bekend in november 1977 reeds een aantal exemplaren per vergissing verkocht.

OVERZICHTSTABEL CIJFERZEGELS CROUWEL *januari 1980*

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
5 ct	0	0	100	-	20a,21a,22a,23a,23b)	59.341.401	10-03-1976 fdc 20a/21a
	0	B	100	-	20a,21a,22a,23a,23b)		
	0	0	125	-	22b,22c,25a)		26-05-1977 fdc 22b
	0	B	125	-	22b,22c,25a)		
	0+B	L	100	1	rolzegel	7.800.000	24-06-1976
	0+B	L	125	1	rolzegel		22-02-1977 *
	0+B	L	125	2	rolzegel		
	-	R	100	-	vel ets.nr L/R1	68.574.000	24-06-1976
	-	R	125	-	vel ets.nr L/R2	18.241.600	02-11-1979 *
10 ct	0	0	100	-	20a,21a,22a,22b,22c)	30.533.174	10-03-1976 fdc 20a/21a
	0	B	100	-	20a,21a,22a,22b,22c)		
	B	0	100	-	20a,21a)	8.291.766	10-03-1976 fdc 20a/21a
	B	B	100	-	20a,21a)		
	0+B	L	100	1	rolzegel	9.568.000	24-06-1976
	0+B	L	100	2	rolzegel		
	-	R	100	-	vel ets.nr L/R1)	86.484.600	24-06-1976
	-	L	100	-	vel ets.nr L/R1)		
25 ct	0+B	L	100	1	rolzegel	9.240.000	24-06-1976
	0+B	L	100	2	rolzegel		
	-	R	100	-	vel ets.nr L/R1	31.891.800	24-06-1976
40 ct	0	0	100	-	23aI,23aII)		
	0	B	100	-	23aI,23aII)	6.807.601	23-09-1976 fdc 23a
	0	0	125	-	23aIII,23b)		
	0	B	125	-	23aIII,23b)		
	B	0	100	-	21a,23aI,23aII)		
	B	B	100	-	21a,23aI,23aII)	57.986.310	10-03-1976 fdc 21a
	B	0	125	-	23aIII,23b)		
	B	B	125	-	23aIII,23b)		
	0+B	L	100	1	rolzegel	9.705.000	04-10-1976
	0+B	L	100	2	rolzegel		19-08-1977 *
	-	R	100	-	) vel ets.nr L/R1,2,3	225.357.200	04-10-1976
	-	L	100	-	)		
45 ct	0	0	125	-	25a		10-01-1980
	0	B	125	-	25a		
	0+B	L	100	1	rolzegel	9.956.000	23-11-1976
	0+B	L	100	2	rolzegel		05-09-1977 *
	-	R	100	-	vel ets.nr L/R2)	109.127.000	23-11-1976
	-	L	100	-	vel ets.nr L/R2)		
	-	R	125	-	vel ets.nr L/R3		15-03-1977 *
	-	L	125	-	vel ets.nr L/R3,L/R4		
50 ct	B	0	125	-	25a		10-01-1980
	B	B	125	-	25a		
	0+B	L	125	2	rolzegel	20.554.680	17-06-1977 * !!
	-	L	125	-	vel ets.nr L/R1	50.798.400	21-06-1977 * !!

kolom I: nominale waarde vd zegel

kolom II: ongetande zijde

kolom III: uitvloeingsrichting drukinkt

kolom IV: rastertype

kolom V: cijfertype rugnummer

kolom VI: herkomst: nr automaatboekje, rolz.of velz.

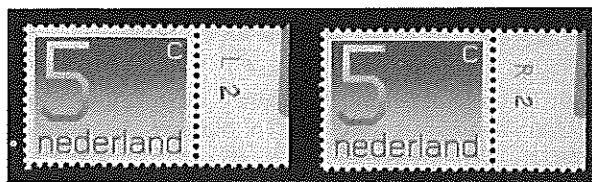
kolom VII: oplage

kolom VIII: datum vroegst bekende afstempeling, resp. afleveringsdatum.

Th.F. de Klaver

NIEUWE ETSINGSNUMMERS

Aan het postkantoor is nu verkrijgbaar:
CROUWEL 5 c : Etsing L2 en R2

Wereldrolzegelkatalogus

Ons lid Prof. Hans H. Jaffé uit Cincinnati, USA, heeft in een computer alle gegevens over rolzegels van de hele wereld gestopt. De volgende landen zijn opgenomen:

Verenigde Staten	Hong Kong	Oostenrijk
Antigua	Hongarije	Palestina
Argentinië	Ierland	Papua en Nieuw Guinea
Australië	India	Peru
Barbados	Israël	Philippijnen
België	Italië	Polen
Brazilië	Ivoorkust	Rhodesië
Cambodja	Japan	Rusland
Canada	Joegoslavië	St. Lucia
China (Taiwan)	Kanaal Zone	Spanje
Danzig	Libië	Opper Volta
Denemarken	Luxemburg	Tsjecho-Slowakije
Duitsland	Malawi	Tonga
Finland	Marokko	Venezuela
Frankrijk	Mexico	Vietnam
Gabon	Nederland	Zuid-Afrika
Ghana	Nieuw-Zeeland	Zuidelijk Rhodesië
Gibraltar	Norfolk Eilanden	Zuid-West Afrika
Goudkust	Noorwegen	Zweden
Groot-Brittannië	Nyassaland	Zwitserland

Leden die een speciaalverzameling rolzegels van een bepaald land bezitten, wordt verzocht zich te melden met opgave van land(en), zodat de overzichten gecontroleerd/aangevuld kunnen worden.

Het overzicht is in het Engels, waarbij kenmerkende eenheid wordt aangegeven:

- 1e kolom: nummer van de zegel in de Scott-katalogus
- 2e kolom: nummer van de zegel in gespecialiseerde katalogus van bepaalde landen (bv. NVPH)
- 3e kolom: nominale waarde van de rolzegel
- 4e kolom: kleur zegel
- 5e kolom: jaar van uitgifte van de rolzegel
- 6e kolom: soort perforatie

Verder wordt aangegeven hoe de zegel als rolzegel geïdentificeerd kan worden: bijvoorbeeld rugnummer, 21-strip, las.

Reakties aan P. Houdewind, Van Boisotring 41, 2722 AA Zoetermeer. Alvast bedankt voor de medewerking.

Hou.

Andreaskruis in boekje 24a

NIEUWE VARIËTEIT: GELIJKZIJDIG OF ONGELIJKZIJDIG UITEINDE

De heer M.E.M. Hermsen heeft mijn aandacht gevraagd voor het feit, dat in boekje 24a de top van de rechterbovenpoot van het Andreaskruis soms gelijkzijdig en soms ongelijkzijdig is. Inderdaad blijkt dat in alle boekjes van kolom A van 24a de top van de rechterbovenpoot ongeveer gelijkzijdig is (1,5 mm bij 1,3 mm), terwijl die top in alle boekjes van kolom B duidelijk afgeplat en daardoor sterk ongelijkzijdig is (2,0 mm bij 0,9 mm).

Wij hebben hier te maken met een belangrijk verschil, dat geheel vergelijkbaar is met de brede en de smalle top van de linkerbovenpoot in de boekjes van de serie 6a tot en met 6fFq.

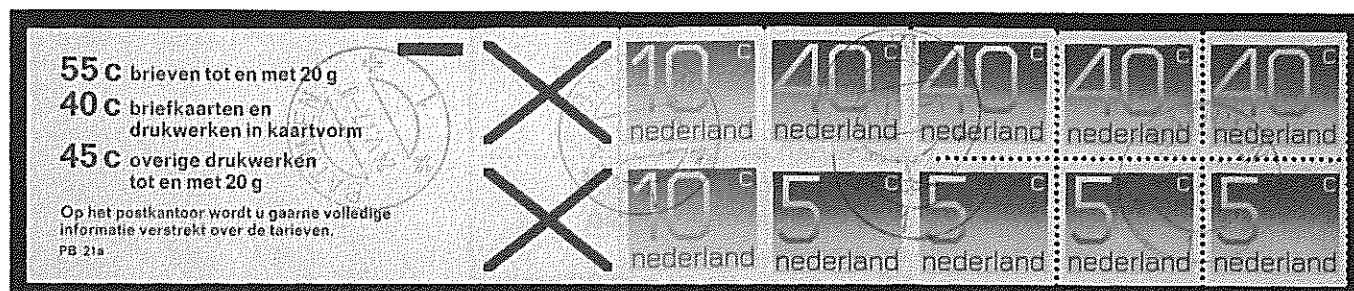
Laatstgenoemde afwijking in de serie 6 is indertijd waardig gekeurd voor katalogus-status en mijns inziens komt dienovereenkomstig de afwijking in kolom B van boekje 24a daarvoor eveneens in aanmerking. (Red.: Akkoord, zie nieuwe boekjeskatalogus)

M.D. Schreuder

Alternatief driegulden-boekje

Eind mei 1977 ging ik bij ons in het dorp naar het postkantoor om de nieuwe driegulden-boekjes uit de automaat te halen. Het driegulden-boekje dat uit de automaat kwam werd uiteraard direkt door mij geïnspecteerd op mogelijke interessante fouten.

Mijn mond viel open van verbazing toen ik bemerkte dat het boekje een soort dubbele inhoud bleek te hebben. Mijn aanvankelijk blijdschap werd getemperd toen ik bij nadere inspectie bemerkte, dat die gedeeltelijke dubbele inhoud geen fabriekfout was, maar een eigen maaksel van het postkantoor zelf.

De automaat bevatte namelijk boekjes 21a, waarin bijgeplakt een deel van eenzelfde boekje, omvattende een blok met de volgende samenstelling:

X	10	40	40
X	10		

Een zeer klein aantal van deze boekjes heb ik, ter vastlegging van de authenticiteit, laten afstempelen. Of de rest van de aangebroken boekjes (vier maal 5 ct en twee maal 40 ct) ook in boekjes geplakt is, is mij niet bekend. Zo ziet u dat ook kleine dorpjes aardige varianten kunnen toevoegen aan de moderne filatelie.

A.P. de Goede
Bathmen

Gratis advertenties

GEVRAAGD losse automaatzegels of automaatkombinaties (niet uit automaatboekjes!) op brief of op briefkaart. Ruilen is mogelijk tegen andere rolzegels op brief.

Reakties aan G. Harmes, Groenestein 32, 2403 JP Alphen a/d Rijn. Tel. 01720-44085

GEZOCHT: Nederland postfris (koop of ruil), rolzegels in strip van vijf: 468R, 620R, 636R, zegels met etsingnummer: 462, 617, 623, 625, 631, 627b, 630b, 775, 776.

Ik heb beschikbaar: boekjes, combinaties, etsingnummers, rolzegels, series, fdc's. enz.

P.C. van Anel, Postbus 54, 2220 AB Katwijk ZH. Tel. 01718-14068.

Nieuwe postzegelboekjes

NEDERLAND

24a Andreaskruis normaal of breed

De in mei verschenen Speciale Katalogus Automaatboekjes Nederland onderscheidt bij boekje 24a twee variëteiten: 24a N andreaskruis normaal, ongeveer gelijkzijdige top rechterbovenpoot - 24a B andreaskruis breed, bovenzijde rechterbovenpoot breed.

Alle boekjes van cilinderhelft A hebben een normale rechterbovenpoot, die van cilinderhelft B hebben een top die aan de bovenzijde breed is.

Plaatfouten

Boekjesverzamelaars worden wel eens wat smalend afgeschilderd als maniakken die met een loupe gewapend op zoek zijn naar streepjes en vliegpoepjes. Dat is natuurlijk een wat overdreven voorstelling. Misschien wel overdreven als wanneer men de 'klassieke' filatelist schetst als iemand die wroet in de platen en wriemelt met typen en tandingen. Sommige plaatfouten bij boekjes zijn niet onopvallend. Het veelkleurige boekje 25a kent bijvoorbeeld op de tekststrook:

*onderuiteinde van 5 in
PB25A uitgelopen*

POSTCODE
gebruik 'm goed
■PB25A■

*Briefkaarten (1e regel)
zonder punt op i*

45 c Briefkaarten en
drukwerken in kaartvorm
50 c Overige drukwerken
tot en met 20 gram
60 c Brieven tot en met 20 gram

24a met rode tape

De heer Verhoeff uit Barendrecht toonde mij een boekje 24a met rode tape. Deze tape wordt tijdens het productieproces (meestal bij de optische controle) gebruikt om ongerechtigheden te markeren of - zoals hier - om een doorsgescheurde drukbaan aaneen te hechten.

*Van vrijwel alle boekjes
van de laatste jaren zijn
boekjes met tape bekend.*

"Eerstedagstempel"

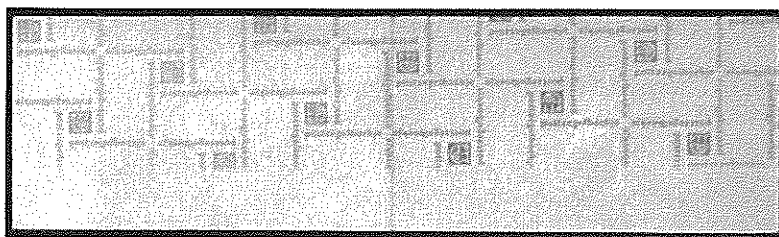
De fdc's met boekjesinhouden van de meneer uit de koekstad zijn algemeen bekend. Ook de boekjes 24a en 25a werden door hem geleverd: afgestempeld op 14 januari 1980, de dag waarop de nieuwe tarieven ingingen.

Een officiële eerstedag van uitgifte wordt voor automaatboekjes niet vastgesteld. Wel is gekonstateerd dat de boekjes al bij sommige kantoren verkrijgbaar waren op 10 en 11 januari. Dat kan ook goed want Grootzegelverkoop van het Postdistrikt Haarlem bijvoorbeeld is op 10 januari begonnen met de bevoorrading van kantoren in haar distrikt. Een verzamelaar uit Wervershoof toonde ons zijn boekjes met het datumstempel 11 januari 1980.

Het is dan natuurlijk de vraag of het verzamelen van *vijfdedagstempels* wel zin heeft ...

Misser van de boekjesmachine

De heer Overhof toonde ons een boekje 22c waarbij een gedeelte van de kaft onbedrukt is. De cilinder waarmee de kaftrol wordt bedrukt heeft hier een baan van ruim 1 cm blanko gelaten.

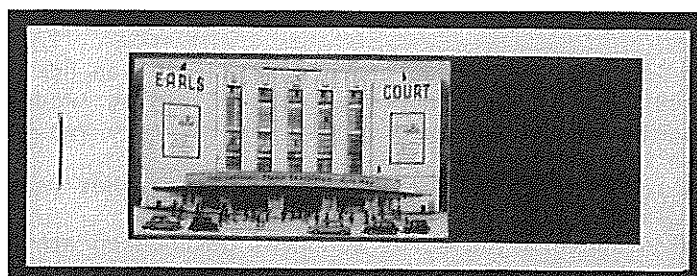

ANGUILLA

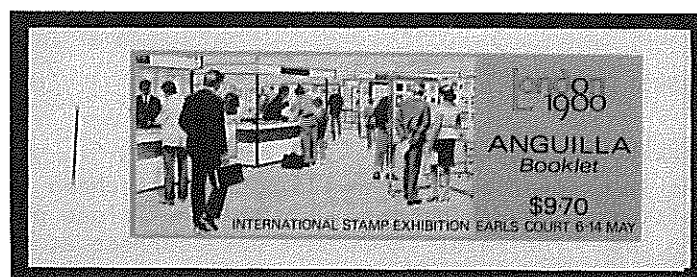
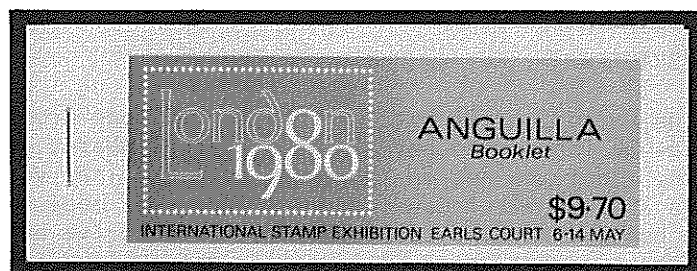
Speciale postzegels in speciale postzegelboekjes van de internationale postzegeltentoonstelling 'London 1980'. Het gebeurde dit voorjaar in Anguilla: een boekje van \$ 9,70 verscheen met drie verschillende illustraties op voor- en achterzijde.

De inhoud bestaat uit twee tentoonstellingsseries in strips van twee: 35 c stands en kaders in tentoonstellingsruimte, 50 c Earls Court, de tentoonstellingshal, \$ 1,50 Britse Penny Black en Twopence Blue, \$ 2,50 embleem.

Behalve die van de 50 c, ziet men dezelfde afbeeldingen ook op de voorzijde van de kaftjes.

Het 'London 1980'-boekje is het derde achtereenvolgende postzegelboekje van Anguilla dat in drie verschillende kaften wordt uitgegeven.

DDR

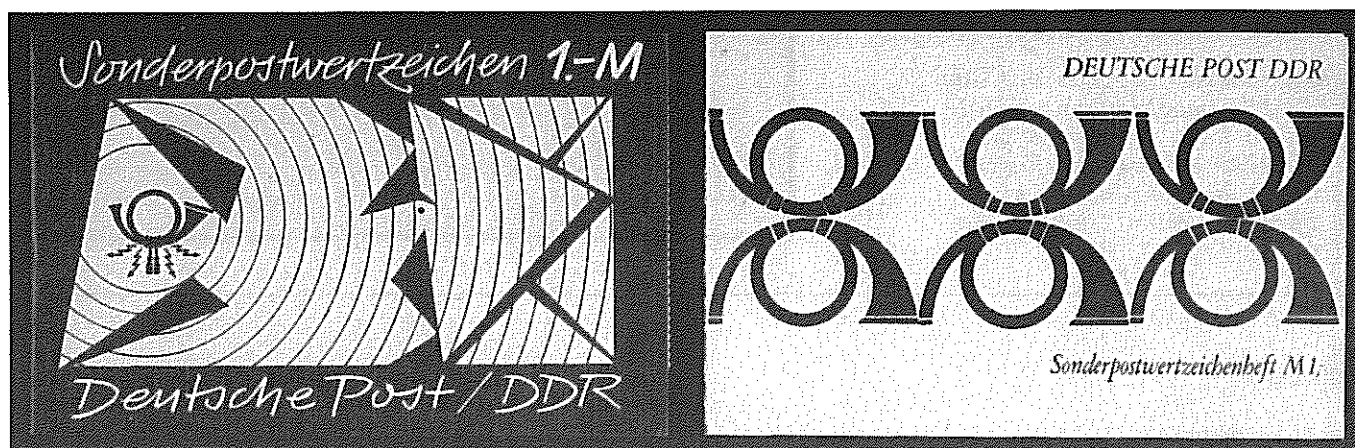
Zoals ik me al eens eerder liet ontvallen, is het verdraaid lastig van sommige landen informatie te verkrijgen.

Het is daardoor dat er lang geen compleet overzicht is van de lokale postzegelboekjes van de DDR. Al sinds 1971 pleegt men restanten van voorraden weg te plakken in kaftjes. Omdat allerlei zegels in de boekjes kunnen voorkomen, verdient het aanbeveling deze boekjes alleen met verschillende kaften te verzamelen. Er zijn dan ook voldoende mogelijkheden, want er zijn vele verschillen in tekst, reclame, kaftkleuren en lettertypen.

Een Duitse handelaar (Bleinroth) heeft een eerste overzicht gemaakt van deze lokale boekjes. Naar verluidt zou de redactie van de Michel-katalogus overwegen er aandacht aan te besteden.

Op de volgende bladzijde staan enige van die boekjes afgebeeld.

Men moet deze lokale boekjes overigens niet verwarren met de normale postzegelboekjes van Oost-Duitsland. Sinds 1955 zijn er hiervan inmiddels 7 hoofdnnummers uitgekomen. Met bij elk boekje nogal wat variëteiten ten aanzien van perforatie en oplagenummers.

Enige recente voorbeelden van de Oostduitse lokale postzegelboekjes

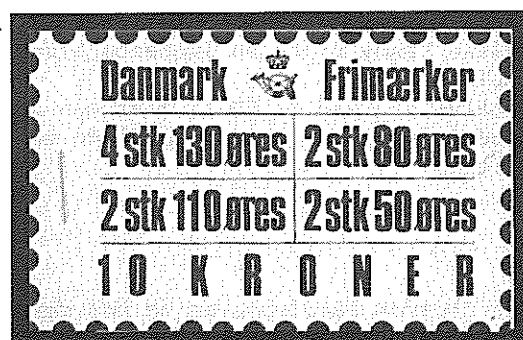
DENEMARKEN

Op 10 april verscheen een nieuwe editie van het 10-kronen-boekje. De inhoud onderging geen wijziging: wederom een zegelvelletje met twee zegels van 50, twee van 80, twee van 110 en vier van 130 øre.

De tekst op de kaftomslag is wel anders. Het Deense Rode Kruis heeft nogal wat opvallende reclame.

Op de achterzijde wordt aandacht geschonken aan het 15 jaar oude Gemeenschapsfonds van Deense Filatelisten.

Het boekje heeft nummer H21.

GIBRALTAR

Eind vorig jaar is het luchtposttarief naar Groot-Brittannië en Spanje verhoogd van 9p naar 12p. De inhoud van het al langer verkrijgbare, groene 10p-sachet was nu weinig bruikbaar geworden, zodat men het op 25 januari van dit jaar vervangen heeft door een oranjekleurig sachet van 30p met als inhoud: eenmaal 12p, twee maal 6p en twee maal 3p.

Op het postkantoor te Gibraltar zijn derhalve nog steeds vier verschillend gekleurde automaat-sachets verkrijgbaar. Zij stellen het publiek in staat ook buiten de kantooruren de frankering voor een gewone brief naar welke bestemming dan ook samen te stellen.

GROOT-BRITTANNIË

10p_London_1980-boekje

Het in oktober uitgekomen 10p-boekje verscheen in januari van dit jaar met een wat gewijzigde kafttekst, waarin de op 4 februari gewijzigde posttarieven zijn opgenomen. Abusievelijk vermeldt men toch "The rates shown here were correct at the time of going to press in January 1980".

Wedgwood-boekje

Ter gelegenheid van de 250e geboortedag van pottenbakker Josiah Wedgwood kwam er op 13 april een speciaal postzegelboekje uit van £3.-

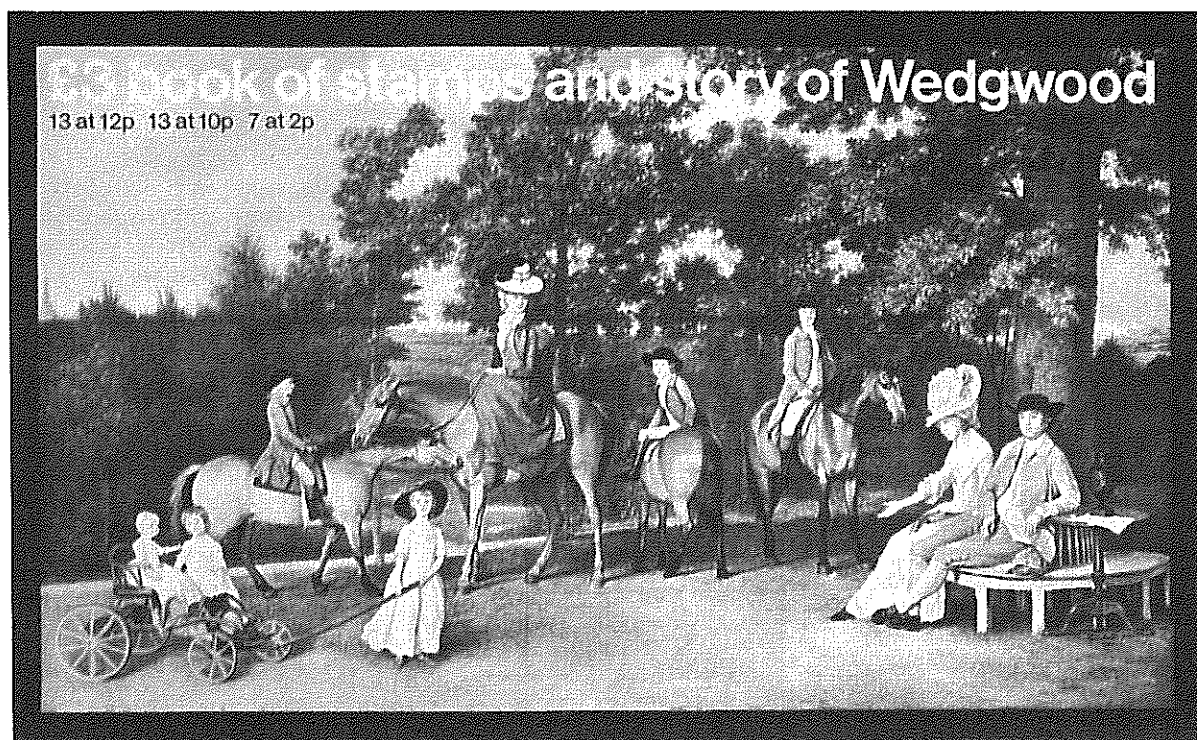
Dit is het tweede boekje ter ere van de oprichter van Josiah Wedgwood & Sons Ltd. Het eerste verscheen in 1972 en 'doet' vandaag de dag in redelijke kwaliteit al gauw f 400 à f 500. Elders in dit bulletin vindt u meer informatie over dat eerste boekje.

Op de omslag van het nieuwe boekje staan biografische gegevens van Wedgwood, alsmede kleurige illustraties.

Het boekje bevat dertien zegels van 12p, dertien van 10p en zeven van 2p.

Er is van dit boekje nog meer vermeldenswaard. De vier zegelvelletjes hebben rondom een rand, hetgeen ze tot miniatuurvelletjes maakt. Dat is voor het eerst. Vele verzamelaars zullen daar erg mee in hun schik zijn, want de Britse drukker Harrison muntte nooit uit in het mooi snijden van boekjes door de perforatie.

Op de voorzijde staat een afbeelding van een schilderij uit 1780 van George Stubbs, voorstellende Josiah Wedgwood (rechts) en zijn familie.

Een stukje aardewerk-promoting

Derde uitgave van de tweede serie

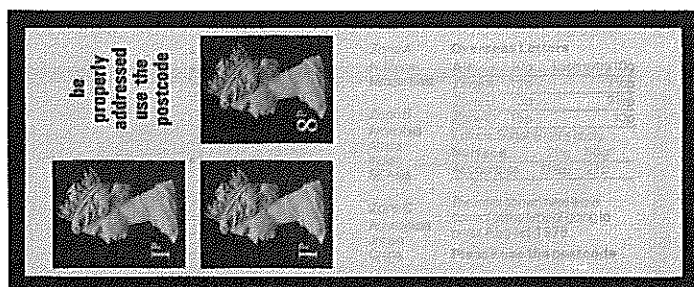
Intussen gaat men met de tweede serie geïllustreerde boekjes gestaag verder. Op 28 mei komt het vervolg. Dat betreft nu een 50p-boekje met een afbeelding van een Vauxhall-automobiel uit 1903-1905; een £1-boekje met een Hawker 'Fury' en een Handley Page 'Heyford'-vliegtuig; alsmede een boekje van £ 1.20 met een afbeelding van de tinmijnen in Cornwall.

De inhoud van de drie boekjes is geheel gelijk aan die welke in februari verschenen.

Versnijdingen

Eerder berichtte ik al over de versneden kerstboekjes van het afgelopen jaar: in tegenstelling tot normaal bevindt zich de 10p onder en de 8p boven. Dit blijkt een zeer schaars boekje, waarvan er - naar verluidt - zo'n 200 gevonden zouden zijn.

Enige maanden geleden werd er ook melding gemaakt van een versnijding van het 10p London 1980-boekje. Dit in oktober vorig jaar verschenen automaatboekje heeft normaal de 8p- en de tekstzegel beneden. Nu heeft men zich bij het snijden van het vel een zegelrij vergist (vergissen is zéér menselijk bij Harrison & Sons Limited), zodat 8p en tekst zich nu boven bevinden.

Het versneden 10p-boekje London 1980

Ook nu is pas opgedoken een versnijding van het 10p-boekje uit 1978: kaftillustratie N.Ireland.

GUERNSEY

Op 6 mei verschenen er nieuwe boekjes op dit Kanaal-eiland. Op zich geen bijzonderheid, want boekjes kent men er al vele jaren. Wel nieuw is dat het hier voor het eerst om automaatboekjes gaat. Op een aantal plaatsen heeft men automaten geplaatst.

De boekjes tonen beide een verschillend aspekt van kasteel Cornet. Het 30p-boekje bevat een zegel van 5, 7 en 10p; twee van $\frac{1}{2}$ en 2p en drie van 1p. Het 50p-boekje heeft drie zegels van 10p; twee van $\frac{1}{2}$, 2 en 7p en een van 1p.

De zegelinhoud van elk boekje bestaat uit één zegelvelletje van tien zegels.

Omdat men in Guernsey wel weet dat ook complete vellen van boekjeszegels aftrek vinden, zijn die ook nu weer ad £ 1.20 en £ 1.50 verkrijgbaar.

JERSEY

In ons vorige nummer beschikte ik nog slechts over summiere gegevens van de op 6 mei verschenen uitgaven.

Het boekje van £ 1,40 bevat zegelvelletjes van vier stuks met als randschrift "May 1980". De kaft toont de Parish Arms van St. Helier.

Het boekje is de opvolger van het in oktober verschenen £ 1,20-boekje, eveneens met een tekst op de ondermarge van ieder velletje. Omdat de tarieven per 1 april van dit jaar wijzigden naar 7p en 9p was deze nieuwe uitgave noodzakelijk.

Ook het 20p-sachetboekje heeft een gewijzigde inhoud gekregen, aangepast aan de nieuwe tarieven. De sachets (kaftjes met losse zegels) worden gebruikt in postzegelautomaten.

NIEUW-HEBRIDEN

De al vorig jaar verschenen en gemelde 200 F-boekjes zijn pas onlangs uit het 'Condominium' in het Westen terechtgekomen. Vandaar dat we nu pas met een beschrijving en een afbeelding kunnen komen.

Er zijn twee versies: een Engelse en een Franse. Aan de kaft is geen verschil te zien, alleen de zegels kunnen van 'New Hebrides' of van 'Nouvelles-Hebrides' zijn. In dit uit 80 tropische eilanden bestaande gebied komt het vaker voor dat de postzegels zowel met Engelse als met Franse tekst verschijnen. De Kamer van Koophandel heeft ervoor gezorgd dat de achterkaft voorzien is van toeristische informatie.

De vier maal vier zegels (5, 10, 15 en 20 FNH) zijn van de permanente serie met de landkaartjes, uit 1977.

De tekst op de kaft van het boekje is tweetalig.

NIEUW-ZEELAND

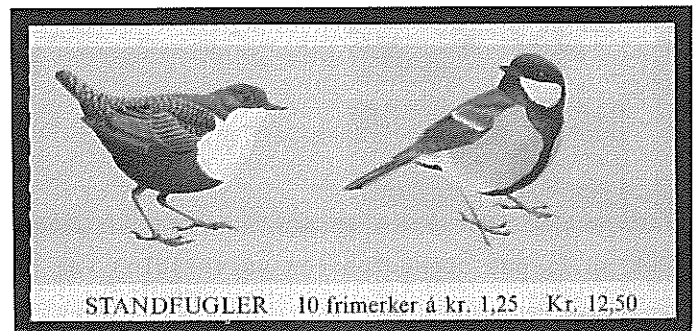
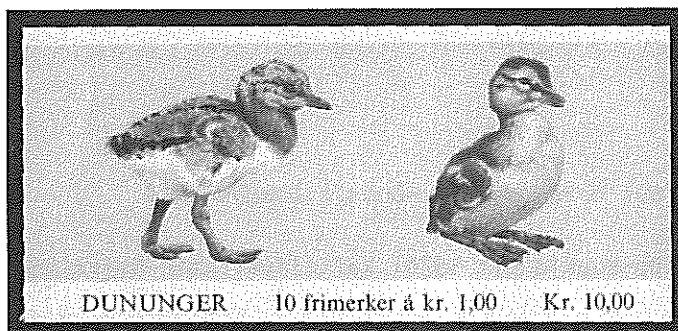
In maart van dit jaar is in Nieuw-Zeeland weer een nieuw postzegelboekje verschenen. De inhoud bestaat uit tien permanente zegels van 14c. De prijs van zo'n boekje bedraagt derhalve \$ 1,40.

NOORWEGEN

Voor het eerst werden er hier permanente zegels in meerkleurige offsetdruk in boekjes uitgegeven. De op 18 april verschenen boekjes bevatten elk tien zegels.

In het Nkr 10,- boekje bevinden zich vijf 100 øre zegels 'kuiken van wilde eend' en vijf 100 øre zegels 'kuiken van oestervisser'.

Het Nkr 12,50-boekje bevat vijf zegels van 125 øre 'waterspreeuw' en vijf 125 øre 'koolmeesje'.

Op de voorzijde van de kaftjes staan dezelfde afbeeldingen als op de zegels.

QATAR

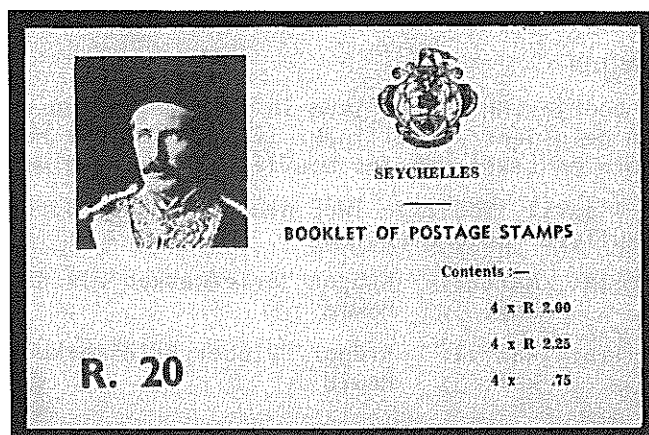
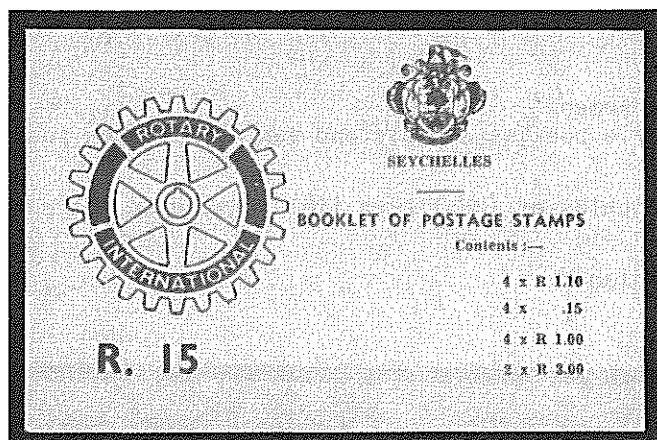
Meldde ik in ons vorige nummer een nieuw automaatboekje van deze Arabische golfstaat, verdere informatie leerde dat dit boekje al op 29 juni 1977 werd uitgegeven. Het doet natuurlijk wel een beetje zeer als je dan pas in 1980 met de melding kunt komen. Terwijl de automaatboekjes nog wel in Nederland vervaardigd werden! Jazeker, bij Joh. Enschedé en Zonen. Het zijn stille werkers daar.

De oplage bedroeg 300.000 stuks. In Qatar hangen ook boekjesautomaten.

SEYCHELLES

Op 29 februari werden hier weer twee boekjes met permanente zegels uitgegeven. Ze zijn hetzelfde uitgevoerd als de vorige twee: dus weer met de marge links of rechts ingeplakt.

De kaftjes tonen afbeeldingen ter herdenking van het 100 jaar eerder afgelegde bezoek van generaal

Charles Gordon (R20) en 75 jaar Rotary International (R15).

Het R15-boekje bestaat uit vier maal R1.10 opdruk, vier maal 0.15, vier maal R1.00 (beide permanente zegels) en twee maal R3.00 kerstmis.

Boekje R20 bevat vier maal R2.00 vogels, vier maal R2.25 kerstmis en vier maal 0.75 permanente zegel.

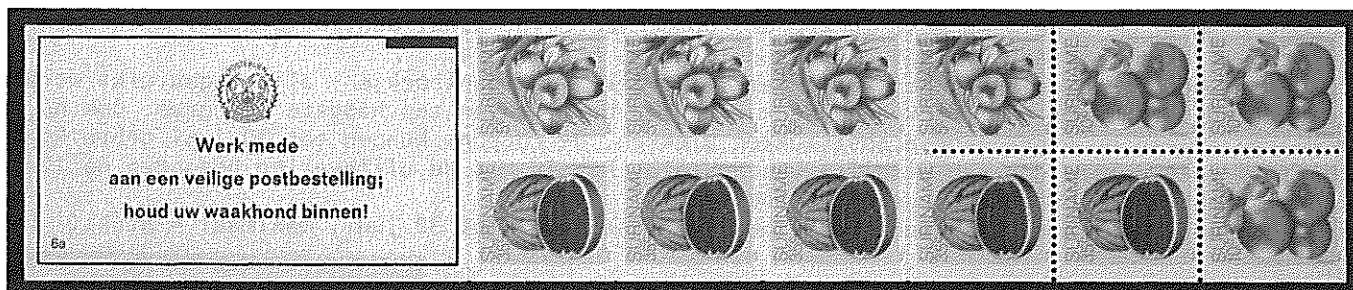
Het is natuurlijk wel een beetje vreemd om op deze datum nog met kerstzegels uit te komen.

SURINAME

Weer drie inheemse vruchten krijgen wat meer bekendheid, doordat ze opgenomen zijn in het op 26 maart verschenen automaatboekje 6a. Omdat het waakhondenprobleem kennelijk nog niet is opgelost, biedt de tekst een herhaling van die van boekje 5a.

Dit boekje heeft vier zegels van 5 cent (kokosnoot), drie van 10 cent (citrus) en vijf van 35 cent (watermeloen). De nominale waarde bedraagt Sur.f 2,25.

De kleur van de kaft is blauw.

In de nieuwe editie Suriname/Ned Antillen van De Rooy/Hali staat dit nieuwe boekje wel genoemd, maar nog niet afgebeeld. De afbeelding hierbij toont 6a type p (hoogste waarde beneden).

TANZANIA

Met veel vertraging zullen vermoedelijk in juli twee postzegelboekjes uitkomen: van 6/- en van 14/-. De inhoud zal bestaan uit zegels van de permanente serie 'Wildlife'.

WEST-DUITSLAND

De postzegelboekjes MH-20/21 Bund en MH-9/10 Berlin waren eigenlijk voor linkshandige gebruikers. Ze waren immers rechts geplakt.

De nieuwe DM 2.- boekjes zijn aan de andere kant vastgeplakt, en dus voor rechtshandigen.

De aangekondigde DM 3.-boekjes zullen pas in de herfst verschijnen.

Op 1 april 1980 zijn de nieuwe boekjes Burgen en Schlösser (MH-22a) verschenen met partikuliere reklameteksten.

- voorzijde kaft 1: Abgabepreis (in plaats van Verkaufspreis)
- binnenzijde kaft 2: Krüger "Briefmarken als Kapitalanlage"
- binnenzijde kaft 3: Fünfstern-Versand
- achterzijde kaft 4: Versandstelle für Postwertzeichen

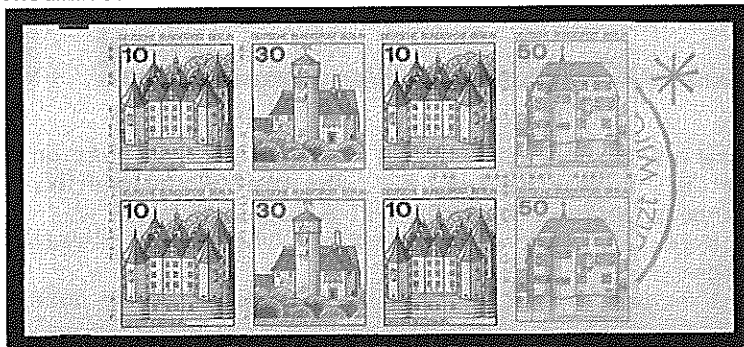
BERLIJN

De boekjes MH-10b blijken in twee varianten voor te komen: van de groene kaftcilinder (voor 9 kaften) hebben drie boekjes een afstand van 4 mm tussen posthoorn en tekst, en zes boekjes een afstand van 5 mm.

Op 1 april 1980 zijn TWEE nieuwe boekjes Burgen en Schlösser (MH-11a en 11b) verschenen met partikuliere reklameteksten.

- MH-11a: kaft 2: Krüger "Briefmarken als Kapitalanlage"
- kaft 3: Hawid
- MH-11b: kaft 2: Krüger "Lieber Briefmarkensammler"
- kaft 3: Hawid

zegelinhoud Berlijn MH-11

USA

Begin 1981 worden de posttarieven verhoogd. Er ligt een voorstel om het brieftarief op 20c te brengen, maar omdat zo'n beslissing over meerdere schijven gaat, verwacht men dat geharrewar over 18, 19 of 20c zo lang kan duren, dat in navolging van de A-zegels (uit 1978) nu de noodvoorraad B-zegels aangesproken moet worden. Dus wellicht straks ook B-rolzegels en B-boekjes.

ZWEDEN

Frankeren met korting

Begin mei heeft de Zweedse PTT elk huishouden in dat land een folder met twee coupons toegezonden. Deze coupons kan men gebruiken voor de aankoop van een boekje met speciale 'Rabatt-märken'. Elk boekje bevat 20 zegels en kost 20 kronen. Op de voorzijde staat echter vermeld: 25 kronen. De prijsstop is er de oorzaak van dat deze aanduiding nu onjuist is.

De zegels kunnen - net als bij het vorig jaar uitgegeven discountboekje - alleen gebruikt worden door partikulieren voor het frankeren van kaarten en brieven van ten hoogste 100 gram. Ook nu weer mag men ze alleen op binnenlandse poststukken plakken. De coupons kunnen tot 30 juni gebruikt worden. Er is geen eerste dag van uitgifte vastgesteld. Men is met de uitlevering begonnen na 12 mei. De zegels hebben een onbeperkte geldigheidsduur.

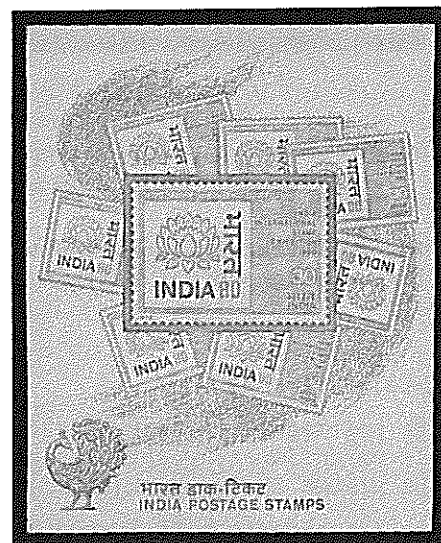
Ook buitenlandse verzamelaars kunnen deze boekjes bestellen. Tot 30 juni, maximaal 4 stuks.

INDIA

Hier verscheen ter gelegenheid van de tentoonstelling INDIA 80 een postzegelboekje met blokjes van vier van de volgende zegels:

1. INDIA 80: 30p
2. 100 jaar briefkaart: 50p
3. luchtpost: 30p, 50p, 100p, 200p
4. zegels t.g.b. INDIA 80 I   legerpostkantoor: 30p
                                  II postwissel: 50p
                                  III koperen munt: 100p
                                  IV Rowland Hill: 200p

De functie van dit boekje is ons niet geheel duidelijk. Mogelijk is het een soort carnet met een voornamelijk propagandistisch karakter.

Boekje 25a II

In het vorige bulletin (blz. 80-26-A.322 e.v.) stond een lijst van onregelmatigheden (kenmerken of plaatfoutjes) van de eerste druk van boekje 24a (A- en B-kolom) en 25a (A-kolom). De heer Schreuder vervolgt zijn tuuractiviteiten in dit bulletin met de A- en B-kolom van de tweede druk van boekje 25a. Onderstaande overzichten maken ons het weer gemakkelijk losse boekjes te determineren naar de plaats op de cilinder.

In de tweede druk van boekje 25a zijn de zegels lichter van kleur dan in de boekjes van de eerste druk.

Voorts zijn de kleine onregelmatigheden, de minieme stipjes en vlekjes, die bij de eerste druk gebruikt werden om de plaats op de cilinders te bepalen, alle verdwenen en vervangen door andere, zo mogelijk nog kleinere soortgenootjes. Dit leidt tot de konklusie dat nieuwe cilinders gebruikt zijn.

Dat geldt zowel voor de verschillende zegels als voor de grijze druk in de tekst, doch niet voor de rode druk in de tekst.

Dat rode tekstgedeelte vertoont nog dezelfde kleine onregelmatigheden als in de eerste druk, te weten in de eerste plaats de rode vlek in boekje 10A tegen het onderuiteinde van de '5' van PB 25a en voorts de rode stip in boekje 7A tegen de bovenkant van de buik van 'd' in 'goed'. Vermoedelijk is dus voor het rode tekstgedeelte dezelfde cilinder voor de tweede druk gebezigd als voor de eerste druk.

Onderstaand een lijst van kleine onregelmatigheden in ieder van de boekjes van de tweede druk.

25a_II_A

boekje

- 11A T punt boven 'i' van 'briefkaarten' ontbreekt (1e regel);
vertikaal streepje links door top van 'B' en rechts boven top van 'B' (1e regel);
horizontaal streepje 2,4 mm onder 'en' (5e regel);
b.1 blauwe veeg links in bovenmarge;
b.3 rode stip boven tegen binnenkant van linker verticale stijl van 5;
bovenrand van zegelbeeld licht beschadigd boven uiteinde van 5;
o.3 vertikaal krasje 1,5 mm boven 1e 'e'.
- 10A T zwart stipje 2,9 mm boven linkerkant van 'r' in 'vorm' (2e regel);
rode vlek tegen onder uiteinde van '5' van PB25a;
b.2 vertikaal kronkelkrasje door bovenhelft van rechterstijl van 0;
o.2 blauwe stip 1,3 mm boven rechterbovenkant van zegelbeeld.
- 9A b.1 rood rasterstreepje tegen perforatie in marge onder 'r';
bovenkant van onderste horizontale lijn van '5' beschadigd;
b.2 rode vlek links tegen onderkant van '5'.
- 8A T minieme stipjes rechts onder 'w' (2e regel) en boven 'g' (4e regel);
b.2 rode vlek links boven 1e 'e';
b.3 rood vlekje in bovenuiteinde van 'c'.
- 7A T vage vlekjes onder rechterpoot van 'm' in 'gram' (5e regel);
rode stip tegen bovenkant van buik van 'd' in 'goed';
o.2 stipje links in bovenhelft van linker verticale stijl van 's';
o.2/ blauw stipje middenin marge tussen o.2 en o.3 circa 2,2 mm boven onderkant van zegel-
o.3 beeld;
o.3 rood vlekje in marge 2,3 mm onder 'a'.
- 6A T grijze stip 0,6 mm onder rechterpoot van 'n' in 'in' (2e regel);
b.3 rood vlekje in marge 1,8 mm rechts boven '0' (dit vlekje sluit aan bij dat onder o.3
in boekje 7A);
o.3 donkerblauwe vlek tegen linkerpunt van 4.
- 5A T stipje 2,0 mm schuin boven rechterkant van 'm' (2e regel);
o.1 klein stipje in marge boven 'c';
o.4 miniem blauw stipje in schuine lijn van 4, iets onder midden.
- 4A T miniem rood stipje rechts beneden 'o' van 'goed';
b.2 licht vlekje links van 'c';
b.4 gestippelde kronkel in marge rechts van 'c';
o.4 blauwe stipjes in marge onder 'an'.

- 3A T stipje rechts beneden 2e 't' in 'tot' (4e regel);
 licht stipje in tweede tandje van links van benedenkant van horizontale lijn van 'T' in 'Postcode';
 b.2 rood vlekje in rechter benedenhoek van zegelbeeld;
 b.4 vaag rood vlekje in rechtermarge 8,5 mm boven benedenkader.
- 2A T klein stipje rechts van midden van 't' in 'met' (4e regel);
 b.1 twee stipjes onder elkaar 3,0 mm midden boven 'nd';
 o.1 stipje in marge links van 1e 'n';
 o.2 stipje in marge midden onder 'de';
 o.3 blauw stipje in marge onder 'a';
 o.4 vlekje boven linkerkant van 'r'.
- 1A T stipje 2,5 mm onder 2e 'k' van 'drukwerken' (3e regel);
 b.4 rood stipje hoog in 1e 'd';
 o.3 rood vlekje laag rechts van 2e 'd';
 o.4 klein blauw stipje tussen poten van 1e 'n'.

25a_11_B

boekje

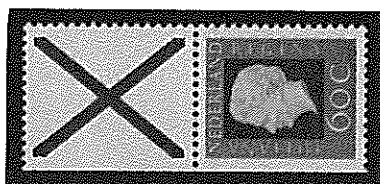
- 1B T horizontale grijze rasterlijn boven 'Brief' (1e regel);
 horizontale streep beneden tussen 'a' en 'm' van 'gram' (5e regel);
 b.2 schuin rood krasje links bovenin top horizontale lijn van '0';
 b.4 grijze stip links in bovenmarge.
- 2B T licht vertikaal krasje rechts boven 2e 'e' van 'overige' (3e regel);
 rood stipje in bovenste perforatiegat tussen 'D' en 'E' van 'Postcode';
 b.1 rood vlekje rechts tegen bovenkant van 2e 'n';
 o.3 midden van rechterkant van zegelbeeld licht beschadigd.
- 3B T wit stipje in midden van onderste horizontale lijn van 'D' van 'Postcode';
 b.1 donker stipje in marge links boven 'c'.
- 4B T grijze stip midden boven 'S' van 'Postcode';
 rood vlekje links en rood stipje rechts boven 'T' van 'Postcode';
 b.4 rood stipje in marge midden onder 'an';
 o.4 schuine grijze veeg onder 'rl'.
- 5B b.3 rode stip middenin rechter verticale stijl van '0';
 o.3 kleine blauwe stipjes in marge links van en onder 1e 'n'.
- 6B b.3 blauwe stip 3,7 mm onder 'c', 0,5 mm links van rechterrاند;
 o.3 blauw stipje in linkermarge 6,8 mm onder bovenrand.
- 7B T rood stipje 2,0 mm links boven 1e '0' van 'Postcode';
 grijze vlekjes boven 'T' van 'Postcode';
 o.2 grijs vlekje in marge rechts van 'c'.
- 8B T grijze stip boven tussen 'D' van 'C' van 'Postcode';
 rood stipje 1,2 mm onder 'u' van 'gebruik';
 schuin rood krasje links boven 'g' van 'goed';
 o.1 grijze stip in linkermarge 5,0 mm boven onderrand van zegelbeeld;
 o.4 blauwe stip in marge 1,5 mm boven zegelbeeld, 3,0 mm rechts van linkerrand.
- 9B T grijs vlekje midden onder 'ri' van 'overige' (3e regel);
 licht vlek op linker verticale stijl van 'B' van 'Brieven' (5e regel);
 o.1 grijs vlekje hoog in linkermarge.
- 10B o.2 grijs vlekje in marge links onder 'a';
 o.3 blauw stipje in marge midden boven 5c;
 o.4 blauw vlekje hoog tussen 'a' en 'n'.
- 11B T rood streepje schuin onder 4 (1e regel);
 grijs stipje bovenin 2e 'e' van 'Brieven' (5e regel);
 blauwe stip 1,5 mm onder rode balk, 5,0 mm links van rechterkant;
 o.3/ lange horizontale blauwe stippellijn ongeveer 1,3 mm boven onderkant van het zegel-
 o.4 beeld.

Prijsnoteringen in de diverse katalogi (slot)

Hieronder vindt men de derde en laatste aflevering van een uitgebreid artikel van de hand van de heer J. Hoffmann uit Zürich. De oorspronkelijke titel luidt "Marken, Paare und Zusammen-drucke aus Automatenheftchen".

Dit artikel werd reeds eerder gepubliceerd in de "Rundbrief 92 (dec.1978) der Arbeitsgemein-schaft Niederlande im BDPH." en is geheel bijgewerkt t.a.v. de katalogusprijzen die worden vermeld.

3. ZEGELS UIT AUTOMAATBOEKJES MET AANHANGEND ANDREASKRUIS.

3.1 ANDREASKRUISEN IN AUTOMAATBOEKJES.

Verscheidene automaatboekjes bevatten zogenaamde aanvullende zegels zonder waarde. Dit zijn de zegels met een Andreaskruis. Deze zijn om verschillende redenen gemaakt.

1. Als het automaatboekje een oneven aantal zegels bevatte, die wel het ronde gulden bedrag vulden, dan moest een extra zegel zonder waarde worden toegevoegd, om het aantal zegels weer even te laten zijn.
2. De breedte van het boekje is 3x zo groot als de lengte der staande (of breedte der liggende) zegels, zodat bij de bekende rangschikking van 2 rijen zegels de oppervlakte van een automaatboekje exakt 6 zegels kan bevatten. Als dus een boekje 4 zegels als inhoud had (boekje 9 en 18), dan moesten er twee extra zegels zonder waarde worden toegevoegd. Strikt noodzakelijk is dit natuurlijk niet, daar het blokje van vier zegels ook rechtstreeks geheel had kunnen worden.
3. De minst gerechtvaardigde inzet van andreaskruisen is wel bij de boekjes, die 10 zegels inhoud hadden (17, 19 en 21). Duidelijk is, dat met de inzet van twee zegels met andreaskruisen men het aantal op twee maal 6 zegels wilde brengen!

Het in twee en drie genoemde heeft waarschijnlijk als reden gehad om de boekjes zo egaal mogelijk van dikte te laten zijn. Dit opdat bij opstapeling (in de automaat) ook het bovenste boekje nog recht ligt. In tegenstelling tot de boekjes 1, 2 en 3, die onregelmatig van dikte waren en bij hoge opstapeling scheef kwamen te liggen, hetgeen storingen in de automaat teweeg bracht.

Volgens een opsomming van de tot nu toe verschenen automaatboekjes, die 1 of 2 andreaskruisen bevatten. De positie der andreaskruisen is weergegeven bij de in normale stand opgevouwen boekjes.

Automaatboekjes volgens de Rooy/Hall.	Aantal kruisen.	Positie der andreaskruis	Kleur der andreaskruisen vlgs. zegel	kleur.
6 behalve 6fFq	1	rechts onder	en profil 20C.	violetgrijs
6fFq	1	rechts boven	en profil 20C.	violetgrijs
7	1	rechts onder	en profil 12C.	groen
9	2	links boven links onder	Regina 25C.	rood
11	1	links onder	v.Krimpen 5C.	geel pranje
12	1	rechts onder	Delta 10C.	bruinrood/geel
15	1	links onder	Regina 40C.	karmijn
17	2	links boven links onder	Regina 30C.	bruinrood
18	2	links boven links onder	Regina 50C.	paars
19	2	links boven links onder	Regina 35C.	groenblauw
21	2	links boven links onder	Crouwel 5C.	grijs
23	1	links onder	Crouwel 40C.	bruin
24	1	links onder	Regina 60C.	staalgrijs

3.2 DE MAXIMALE OPLAGEN.

Ieder paar van een zegel uit een automaatboekje met een andreaskruis komt slechts één maal in zo'n boekje voor. Als maximale oplage voor deze combinaties geldt dus de oplage van het automaatboekje. Zoals in het tweede deel van dit artikel al is uitgelegd, gaat het hier om een maximum, dat in de praktijk verre van benaderd zal worden. Doch hier hoeven we nu verder niet op in te gaan. In de volgende tabel is een opsomming gemaakt van de diverse combinaties met andreaskruis. De stand der combinaties is steeds dusdanig, dat de beeltenis van de aanhangende zegel rechtop staat voor de aanschouwer.

Serie	Zegel + andreaskruis	kleur van andreaskruis	gewoon papier (Ia+Ib)	onder UV oplichtend papier		fosf. papier	
				II a	II b	III a	III b
v. Krimpen	<u>X+5</u>	geeloranje				11a 6,41 11b	
		groenblauw					19a 4,94 19b
en profil	<u>X+12</u>	groen	Ib 7bD (1,01)	I1b 7a 7bW (0,98)		7bF 0,44	
	<u>20:X</u>	violetgrijs	Ib 6d (?)	I1a 6d 6e 2,26		6eF 4,37 6fFp	
				I1b 6a 6b 6c 2,56			
		groen	Ib 7bD (1,01)	I1b 7a 7bW (0,98)		7bF 0,44	
	<u>20:X</u>	violetgrijs				6fFq 0,93	
	<u>X+20</u>	violetgrijs	Ib 6d (?)	I1a 6d 6e 2,26		6eF 4,37 6fFq	
				I1b 6a 6b 6c 2,56			
	<u>20+X</u>	violetgrijs				6fFq 0,93	
	<u>X+30</u>	geeloranje				11a 6,41 11b	
Delta	<u>10+X</u>	br. rood/geel					12a 7,30
	<u>10:X</u>	br. rood/geel					12a 7,30
Regina	<u>X:25</u> Type I	rood		I1b 9a 9b 9d 9e 9f 9g 9h 12,96		9aF 11,99 9cF 9dF 9eF 9fF 9gF 9hF	
	<u>X:25</u>	rood		I1b 9a 9b 9d 9e 9f 9g 9h 12,96		9aF 11,99 9cF 9dF 9eF 9fF 9gF 9hF	
	<u>X:30</u>	bruinrood					17a 3,66 17b
	<u>X:30</u>	bruinrood					17a 3,66 17b
	<u>X:35</u>	groenblauw					19a 4,94 19b
	<u>X:40</u>	karmijn					15a 5,29
	<u>X+40</u>	karmijn					15a 5,29

Serie	Zegel + andreaskruis	kleur van het andreaskruis	fosforescerend papier II b	
Regina	X: 50	paars	18a 18b	5,83
	X 50	paars	18a 18b	5,83
Crouwel	X+5	bruin	23a 23b	
	X+10	grijs	21a	4,29
	X+10	grijs	21a	4,29
	40:X	bruin	23a 23b	

Zijn deze combinaties wel verzamelwaardig? wel, daarvan zouden we hetzelfde kunnen zeggen als in 2.3.1 al is gezegd. Toch ligt de zaak hier iets anders dan bij de paren. De andreas-kruisen waren van het begin af aan bestemd om door de gebruiker afgescheurd en weggegooid te worden. Dit gebeurde in de regel ook. Kilopakketten die m.i. ondoorzocht waren, bevatten wel combinaties, doch niet die met andreas-kruisen. We kunnen dus zeker stellen, dat -in tegenstelling tot de paren en combinaties! - de gestempelde zegels met aanhangend andreaskruis, zowel op briefstukken voorkomend als los, steeds van filatelistische oorsprong zijn.

3.3 KATALOGISERING EN DE PRIJZEN.

De NVPH heeft de zegels uit automaatboekjes met aanhangend andreaskruis volledig in de katalogus opgenomen en wel tezamen met de paren en de combinaties.

Hoe willekeurig hun prijsbeleid is, blijkt wel weer uit b.v. de Deltazegel-combinaties:

10+X maximale oplage 7,3 miljoen f 40.-

10:X maximale oplage 7,3 miljoen f 4,-

Ook de Michel-katalogus geeft alle zegels met aanhangend andreaskruis weer en katalogiseert ze onder de combinaties uit automaatboekjes en niet onder de hoofdnummers der zegels, hetgeen bij de éénzijdige ongetande zegels wel het geval is. De merkwaardige definitie van een zegelpaar, die de Michel bij twee gelijke samenhangende zegels bezigt, laat hij hier varen.

We zien nu wel horizontale combinaties van cijferzegels (horizontale zegels) en vertikale combinaties van Juliana/Reginazegels met andreaskruiszegels. De plaats van de ongetande zijde geeft de Michel echter niet weer! De onderscheiding van horizontale (W) en vertikale (S) combinaties verloopt niet overal even vlekkeloos.

Nemen we de combinaties X:30 en X 30, deze worden als horizontaal paar weergegeven!?

Onder nummer W 21 vinden we X+5 horizontaal paar uit boekje 19. Hier vergat de Michel te vermelden, dat het andreaskruis een andere kleur (groenblauw) heeft dan de 5 ct. zegel (geel-oranje). De prijsnoteringen zijn net zo willekeurig als in de NVPH.

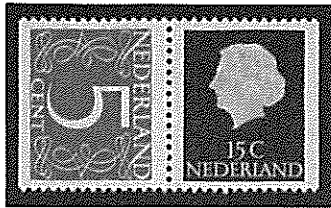
Let in de navolgende tabel maar eens op combinaties als S8x tegenover S4y.

Ook is het wel interessant om de Michel-prijzen met die van de NVPH te vergelijken.

De prijzen spreken voor zich!

Serie	Zegel + andreaskruis	Papier	Max. oplage	NVPH-katalogus Nr.	prijs Hfl.	Michel-katalogus Nr.	prijs DM
v. Krimpen	X+5 AK geeloranje	fosforescerend (IIla)	6,41	49b	50,-	W 9	45,-
	X+5 AK groenblauw	fosforescerend (IIlb)	4,94	-	1,75	W 21	1,50
en profil	X+12	gew. (Ib, IIb)	1,99	40a	5,-	W 6x	8,-
		fosforescerend (IIla)	0,44	40b	8,25	W 6y	12,-
	20:X AK violetgrys	gew. (Ib, IIa, IIb)	4,82	27a	22,50	S 3x	25,-
		fosforescerend (IIla)	4,37	27b	9,-	S 3y	12,-
	20:X AK violetgrys	fosforescerend (IIla)	0,93	34b	66,-		
	20:X AK groen	gew. (Ib, IIb)	1,99	28a	6,-	S 4x	9,-
		fosforescerend (IIla)	0,44	28b	11,-	S 4y	12,-
	X+20	gew. (Ib, IIa, IIb)	4,82	46a	22,50	W 5x	25,-
		fosforescerend (IIla)	4,37	46b	9,-	W 5y	12,-
	20+X	fosforescerend (IIla)	0,93	47b	65,-	W 11	60,-
	X+30	fosforescerend (IIla)	6,41	48b	50,-	W 10	45,-
Delta	10+X	fosforescerend (IIlb)	7,30	-	40,-	W 14	50,-
	10:X	fosforescerend (IIlb)	7,30	-	4,-	S 10	35,-
Regina	X: 25	gew. (IIb)	12,96	-	20,50	S 8x	30,-
	X:25	gew. (IIb)	12,96	-	20,50		
	X: 25	fosforescerend (IIla)	11,99	-	9,25	S 8y	20,-
	X:25	fosforescerend (IIla)	11,99	-	9,25		

4. KOMBINATIES VAN 2 VERSCHILLENDE ZEGELS UIT AUTOMAATBOEKJES.

4.1 DE MAXIMALE OPLAGEN.

Bij combinaties van zegels van hetzelfde formaat geldt gewoonlijk als beschrijving van die combinaties uiteraard de stand van de zegels als deze voor de aanschouwer met de beeltenis rechtop staan. Zo krijgen we: - de horizontale combinaties H+H, B+B, B+B en
- de verticale combinaties H: H, H :H, B:B.

Bij combinaties van twee zegels van verschillend formaat, beschrijven we de stand van die combinaties, als de combinatie zo is neergelegd, dat de hoogformatige zegel (Juliana/Reginazegels) voor de aanschouwer met de beeltenis rechtop staan. Dan krijgen we:

- de horizontale combinaties +H, H+ en
- de verticale combinaties + H, :H, H: , H :

In de volgende tabel de gebruikelijke cijfers. Het spreekt voor zich, dat als een combinatie 3x in een automaatboekje voorkomt, de maximale oplage voor deze combinatie ook 3x zo groot zal zijn, als het automaatboekje zelf.

Serie	kombinatie	gewoon papier (Ia of Ib)	onder UV oplichtend papier (IIa of IIb)	fosforescerend papier IIIa
en profil/ en profil.	10 :18	Ib 3yD (1) (0.25)	IIb 3yW (1) (0.47) 3z (1)	
	18+10	Ib 3yD (1) (0.25)	IIb 3yW (1) (0.47) 3z (1)	
	12: 20	Ib 7bD (1) (1.01)	IIb 7a (1) (0.98) 7bW (1)	7bF (1) 0.44
	20+12	Ib 7bD (2) (2.02)	IIb 7a (2) (1.96) 7bW	7bF (2) 0.88
v. Krimpen/ en profil. of en profil/ v. Krimpen.	- :12	Ia 8a (1) 4.10 8b (1) 8c (1)		8aF (1) 1.90 8bF (1) 8cF (1)
	12+ -	Ia 8a (4) 16.40 8b (4) 8c (4)		8aF (4) 7.60 8bF (4) 8cF (4)
	5: 15	Ia 10aD(1) (0.79) Ib 2M (1) (0.15)	IIa 10aW (1) (0.79) 2H (1) IIb 2H (1) (0.20)	10aF (1) 1.80 10bF (1)
	5 :15	Ib 2M (1) (0.15)	IIa 2H (1) ? IIb 2H (1) (0.20)	
	5+15	Ia 10aD(2) (1.58)	IIa 10aW (2) (1.58)	10aF (2) 3.60 10bF (2)
	15: ~	Ib 1M (1) (0.15)	IIa 1H (1) ? IIb 1H (1) (0.22)	
	15 :~	Ib 1M (1) (0.15)	IIa 1H (1) ? IIb 1H (1) (0.22)	
	18 :~	Ib 4yD (1) (0.20)	IIb 4yW (1) (0.43) 4z (1)	
	~+18	Ib 4yD (2) (0.40)	IIb 4yW (2) (0.86) 4z (2)	
	5+30			IIa (2) 12.82 IIb (2)

Serie	Kombinatie	fosforescerend papier (IIIb)
Regina/ Regina	$\overline{35} : \overline{25}$	13a (1) 2.62
	$\overline{25} + \overline{35}$	13a (1) 2.62
Regina/ v. Krimpen of v. Krimpen/ Regina	$\overline{25} : \overline{1}$	14a (1) 7.21 14b (1)
	$\overline{1} + \overline{25}$	14a (5) 36.05 14b (5)
	$\overline{30} : \overline{1}$	17a (1) 3.66 17b (1)
	$\overline{1} + \overline{30}$	17a (4) 14.64 17b (4)
	$\overline{1} + \overline{35}$	19a (5) 24.70 19b (5)
	$\overline{1} + \overline{45}$	16a (4) 15.92 16b (4)
Regina/ Delta	$\overline{35} : \overline{0}$	12a (1) 7.30
	$\overline{35} : \overline{0}$	12a (1) 7.30
Crouwel/ Crouwel	$\overline{5} + \overline{10}$	22a (1) 22b (1)
	$\overline{10} + \overline{5}$	20a (1) 8.30 21a (1)
	$\overline{5} + \overline{40}$	23a (1) 23b (1)
	$\overline{40} : \overline{5}$	21a (4) 23a (4) 23b (4)
	$\overline{10} + \overline{40}$	21a (1) 4.29
	$\overline{1} + \overline{55}$	20a (3) 12.03
Crouwel/ Regina	$\overline{0} : \overline{55}$	22a (1) 22b (1)
	$\overline{0} : \overline{55}$	20a (1) 4.01
	$\overline{0} + \overline{55}$	22a (2) 22b (2)

4.2 KATALOGISERING.

Als we er even van uit gaan, dat we de verschillen in papiersoorten en fosforescering achterwege laten, dan is de NVPH-katalogus geheel compleet in het vermelden van de combinaties van 2 verschillende zegels uit automaatboekjes. De Michel-katalogus vertoont echter weer duidelijk gebreken. Weliswaar onderscheidt de Michel zowel horizontale (W) als verticale (S) combinaties, doch ze vermeldt ze slechts als $(x+y)$. Daar wordt dus niet bij verteld of het gaat om: $(x+y) = x+y$ of

$$(x:y) = \frac{x}{y}$$

Het plusteken heeft bij de vermelding $(x+y)$ dus verschillende betekenissen.

Kijken we nu verder naar combinaties van twee zegels van hetzelfde formaat; de Micheltypen W: H+H en S: B+B omvatten duidelijk de paren, waarbij de ongeperforeerde zijden alleen als volgt kunnen liggen, $\overline{H+H}$ en $\overline{B+B}$ (b.v. Mi. W4, W7x, W7y, W15 en S20).

Anders is dit met de Micheltypen W: B+B en S: H+H. In het eerste geval, kan de ongeperforeerde zijde zowel onder als boven liggen, in het tweede geval zowel links als rechts! ($\overline{B+B}$ of $\overline{B+B}$ en $\overline{H:H}$ of $\overline{H:H}$). Daar de ongeperforeerde zijde niet is weergegeven, kan de lezer niet opmaken, of er van een combinatie beide varianten voorkomen of niet. B.v. slechts in één soort voorkomend:

B + B W 26
B + B W 23, W 28, W 30
H : H S 5x, S 5y, S 11
H : H S 2

De verwarring bereikt een top, als we kijken in welke stand de combinaties aanschouwd en beschreven worden. Zelf ben ik uitgegaan van de stand van de Juliana-zegel, als we te maken hadden met een gemengde combinatie (Julianazegel en cijferzegel, oftewel een hoogformatige en een breedformatige zegel). Ook de NVPH doet dit, hetgeen te begrijpen is van de Hollanders, die hun koningin uiteraard rechttop willen zien. Ik heb me in deze om hoffelijke en etische redenen bij deze redenering aangesloten. De Michel echter trekt zich van deze redenering niets aan. Zij stelt de stand afhankelijk aan de cijfer, ofwel de breedformatige ofwel de laagst in waarde zijnde zegels. Ergo: alle combinaties die wij als horizontaal beschouwen, beschouwt de Michel als vertikaal (S), en de vertikale beschouwt zij als horizontaal (W).

vlg. automaatboekje kombinaties.	onze beschrijving	Michel katalogus beschrijving	Voorbeelden (Michel nummering)
$\overline{H} : \overline{B}$	$\overline{H} + \overline{H}$	S: $\overline{H} + \overline{B}$	S 1, S 7x, S 7y, S 9, S 12, S 14, S 15, S 17, S 19, S 21
$\overline{B} : \overline{H}$	$\overline{H} + \overline{H}$	S: $\overline{B} + \overline{H}$	S 6x, S 6y
$\overline{B} : \overline{H}$	$\overline{H} : \overline{H}$	W: $\overline{B} + \overline{H}$	W 1x, W 1y, W 22
$\overline{B} : \overline{H}$	$\overline{H} : \overline{H}$		W 1x, W 1y, W 8x, W 8y, W 22
$\overline{H} : \overline{B}$	$\overline{H} : \overline{H}$	W: $\overline{H} + \overline{B}$	W 2, W 12, W 16, W 20
$\overline{H} : \overline{B}$	$\overline{H} : \overline{H}$		W 2, W 3, W 12

In de Michel-katalogus vindt men b.v. het paar ($\infty+8$), (en profil en v.Krimpen) onder nummer S 1 als vertikaal paar, terwijl zowel de NVPH als ik deze als horizontaal paar beschrijven. Daarentegen wordt het door ons als vertikaal paar beschreven paar $\infty : 15$ en $\infty : 15$ uit automaatboekje 2 en 10a D/W ondergebracht onder Michel nummer W 1x: 5 + ∞ .

De verzamelaars zouden alles nog op de koop toe kunnen nemen van de Michel-katalogus, als men in ieder geval maar de ongeperforeerde zijde zou vermelden. Het betreft hier overigens niet alleen de verzamelaars van combinaties uit automaatboekjes van Nederland, doch ook de Zweden-verzamelaars kampen al jaren met dit gebrek van de Michel-katalogus, en hebben dit al meerdere malen kenbaar gemaakt!

4.3 KATALOGUS PRIJS.

Om wederom een inzicht te krijgen in de werkwijze der katalogi, kunnen we het best maar weer een blik werpen op de hierna volgende tabel, en de prijzen vergelijken van de NVPH en de Michel-katalogus in verhouding tot de maximale oplagen.

Serie	Kombinatie	Papier	Maximale oplage (Milj)	NVPH '80 (Hfl)		Michel '80 (DM)	
en profil/ en profil	$20+12$	1b, 11b	3.98	44a	2.-	W7x	5.-
	$18+10$	1b, 11b	0.72	42a	7.50	W4	15.-
	$12:20$	fosf. 111a	0.44	25b	11.-	S5y	12.-
en profil/ v.Krimpen of v.Krimpen/ en profil	$\infty : 15$	fosf. 111a	1.80	24b	32.50	W1y	24.-
	$12+ \infty$	fosf. 111a	7.60	38b	1.25	S6y	5.-
	$18: \infty$	1b, 11b	0.63	33a	11.50	W3	8.-
	$\infty +18$	1b, 11b	1,26	37a	1.25	S1	8.-
	$\infty +30$	fosf. 111a	12.82	36b	3.50	S9	15.-
Regina/Reg.	$35:25$	fosf. 111b	2.62	-	70.-	S11	65.-
v.Krimpen/ Regina	$\infty +25$	fosf. 111b	36.05	-	2.55	S12	10.-

Ook nu konstateren we weer, dat de ene keer de NVPH 1/3x hoger ligt in prijs en de andere keer de Michel een prijs heeft 6½x die van de NVPH. Ook de logica in de prijzen t.a.v. de maximale oplagen is wederom zoek (vgl. S5y en S12, of 25b en 24b). Het is je reinste willekeur. Een willekeur, waar de verzamelaar financieel de dupe van wordt. De handelaar neemt in dubieuze gevallen eenvoudig de (te) hoge katalogusnoteringen. Dezelfde Nederlandse handelaar die ik de vorige keer reeds aanhaalde verlangde b.v. de volgende prijzen:

W 4 13.50 * (Michel 15.- / NVPH 7.50) **
S 1 7.50 * (Michel 8.- / NVPH 1.25) **
S 9 21.50 * (Michel 15.- / NVPH 3.50) **
S12 12.- * (Michel 10.- / NVPH 2.55) **

* Deze prijzen werden medio '78 berekend.

** De katalogusprijzen zijn die van '80.

Konklusies kunnen lezers zelf trekken!

5. KOMBINATIES MET TOEGEVOEGD ANDREASKRUIS.

Dergelijke strippen van 3 zegels, waarvan 2 met verschillende waarde plus één met andreas-kruis zijn nu eenmaal in de katalogus opgenomen, en daar het om slechts enkele strips gaat zullen we ze hier ook meenemen.

Serie	Zegels	kleur andreaskruis	fosforescerend papier IIIb	NVPH	Michel
Andreaskruis/ Regina/ v. Krimpen	X : 30: 3	bruinrood	17a 3.66 17b	- 13.50	W 19 8.-
Regina/ Delta/ Andreaskruis	35: 30: X	bruinrood	12a 7.30	- 42.50	W 13 45.-
Andreaskruis/ Crouwel/ Crouwel	X+10+5	grijs	21a 4.29	- 1.25	W 27 0.50
	X+10+40	grijs	21a 4.29	- 2.-	W 25 1.40

Met welke onzorgvuldigheid men in de NVPH met combinaties omgaat blijkt wel uit de '78 editie, waarin ook nog X+10+5 werd genoteerd (-.50 en -.40).

Een combinatie die tot op heden nog niet heeft bestaan!?

Verdere combinaties uit automaatboekjes - b.v. blokken van 4 zegels zoals in de NVPH vermeld - zullen we niet belichten. De toepassing van de voor een gedeelte postaal gezien onzinnige paren, combinaties en zegels met andreaskruisen heeft ons toch al aan de philatelistische toelaatbare grens gebracht.

Vertaling en bewerking: Koos Janssen.

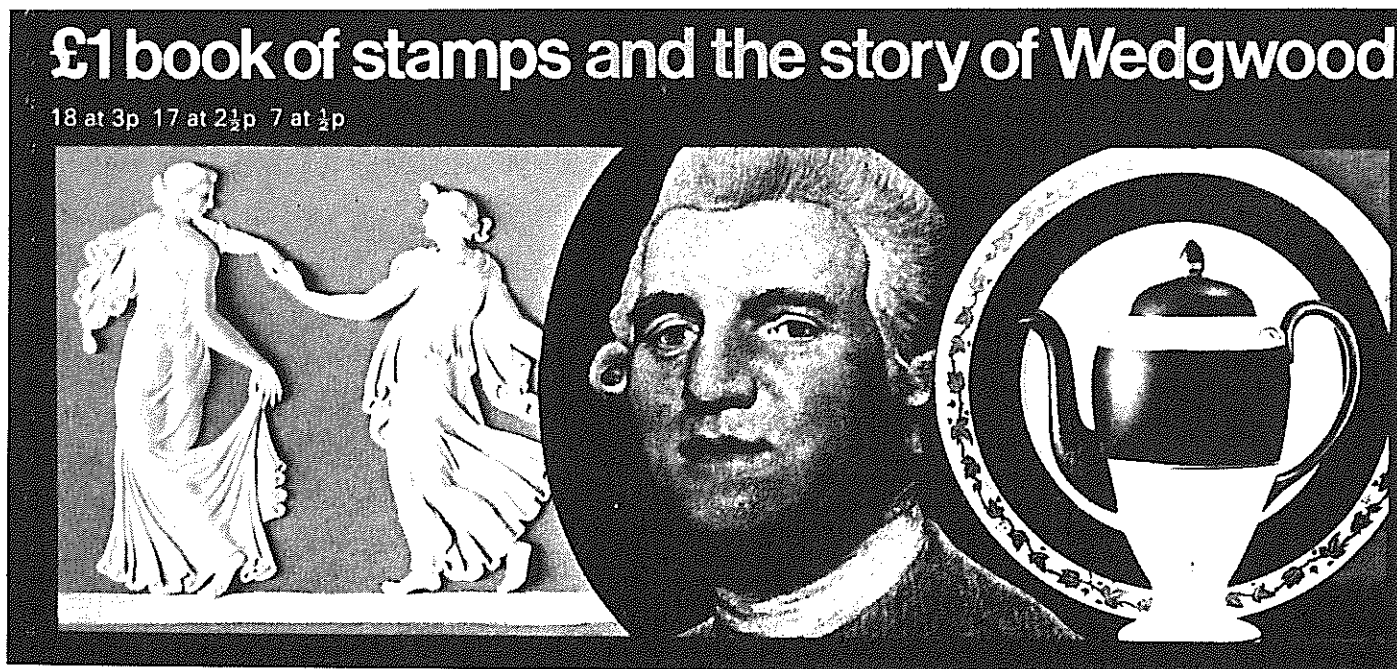
Weet U al.....

- ...dat meerdere leden van de kontaktgroep gesignaleerd werden op de internationale tentoonstelling London 1980 enige weken geleden?
- ...dat daarbij ook de meerderheid van het bestuur was (op eigen kosten).
- ...dat, zoals u elders in dit bulletin kunt lezen, diverse landen deze tentoonstelling aangrepen om met nieuwe postzegelboekjes uit te komen.
- ...dat we ons nu al kunnen gaan opmaken voor Wenen 1981 en Parijs 1982.
- ...dat de nestor van de boekjesfilatelie - de heer Th. Schipper - nog graag en met succes aan de weg timmert.
- ...dat hij onlangs op een regionale postzegeltentoonstelling te Lisse een zilveren medaille behaalde met zijn fraaie kollektie automaatboekjes.

De geschiedenis van Wedgwood in een postzegelboekje

Onderstaand verhaal is juist nu wel aktueel. Immers, zeer onlangs - op 16 april - verblijdde Engeland ons wederom met een postzegelboekje gewijd aan Josiah Wedgwood en de produkten van zijn industrie. De firma Wedgwood betaalt overigens wel mee aan de uitgave van deze bijzondere postzegelboekjes.

Micheline Vande Wijngaerde heeft het vorig jaar in Linn's Stamp News verschenen artikel vertaald voor ons bulletin.

De eerste postzegels van de Australische staat New South Wales, uitgegeven in 1850, staan bekend als 'Sydney Views' omdat de tekening een beeld geeft van Sydney in 1788, het jaar van zijn stichting. De tekening is echter in feite gebaseerd op het officiële stempel van New South Wales toegekend aan de nieuwe kolonie in 1790. Deze stempel was op zijn beurt gebaseerd op een klei-medailon gemaakt door de Engelse pottenbakker Josiah Wedgwood.

Naast allerlei andere ontdekkingen vonden de eerste pioniers in New South Wales grote kleilagen van fijne kwaliteit. De inboorlingen - de aboriginals - gebruikten deze klei om hun gezicht en hun lichaam te versieren.

Men heeft toen wat van die klei verstuurd aan Josiah Wedgwood, naar zijn pottenbakkerij in Etruria, dichtbij Stoke-on-Trent, in het noorden van Staffordshire. Hij maakte er enige medaillons van; één daarvan geeft het aanzicht van Sydney weer.

Men vond dit medailon zo geslaagd, dat de tekening werd overgenomen voor het officiële stempel van deze kolonie, ofschoon er wel enige details in de afbeelding en de achtergrond gewijzigd werden.

Vele verzamelaars werd de relatie tussen Wedgwood en het stempel van New South Wales, en vervolgens de postzegels, duidelijk toen de Engelse Posterijen een opmerkelijk postzegelboekje uitgaven in 1972.

Het boekje kostte £ 1 en was van groot formaat. Het bevatte achttien postzegels van 3p, zeventien van 2½p en zeven van ½p. Dat alles op vier zegelvelletjes. Drie van de zegelvelletjes hadden elk twaalf zegels, het vierde had er maar zes.

Op elk velletje stond tevens een tekst - te vergelijken met reclame op de tekstmargin van Nederlandse boekjes - en het boekje bevatte ook nog acht tussenblaadjes.

Deze tussenblaadjes en drie van de teksten op de zegelvelletjes gaven een geïllustreerde geschiedenis van Josiah Wedgwood en zijn porcelein.

Geboren in 1730, vestigde hij zijn pottenbakkerij in Burslem, North Staffordshire, in 1759. Tien jaar later verhuisde hij naar een modelfabriek, die hij Etruria noemde, want hij was een groot bewonderaar van de oude Etruskische kunst, welke pas bekend werd na opgravingen in het oorspronkelijke Etruskië in centraal Italië.

Wedgwood nam bekende beeldhouwers en kunstenaars in dienst om het porcelein in zijn fabriek mee te ontwerpen en te decoreren.

Hij werd beroemd om zijn ontwikkeling van verschillende soorten aardewerk: zwart bazalt, ontwikkeld in 1768 en 'Queens-ware', genoemd naar koningin Charlotte, de vrouw van koning George III. Het zwarte bazalt gebruikte men om borstbeelden, beelden en vazen te vervaardigen welke in oude Griekse stijl versierd waren. Het £1-postzegelboekje bevat afbeeldingen van een zwarte bazalten theepot, 150 jaar geleden ontworpen en nog altijd in produktie. Een borstbeeld van Abraham Lincoln is ook afgebeeld.

Wedgwoods meest populaire aardewerk was 'jasperware': ongeglazuurd, glasachtig, stenen aardewerk. Hiervan maakte hij fraai versierde vazen, schotels, platen en andere voorwerpen in bleek groen, lila en bleek blauw, versierd met sierlijke reliëftekeningen in wit. Het bleke blauw van het 'jasperware' noemt men nu wel Wedgwood-blauw.

Zoals hij fortuin maakte van zijn porcelein, had hij ook een kiene belangstelling voor politieke en sociale zaken. Hij was een enthousiast voorvechter van de Amerikaanse onafhankelijkheid en tegenstander van de zwarte slavernij.

Deze informatie en nog veel meer, geïllustreerd met kleurige foto's van de produkten van Wedgwood, vindt men in het postzegelboekje van 1972.

Voor de postzegelverzamelaars is het boekje ook erg belangrijk, want het bevat zeven samenhangende combinaties van de ½p, 2½p en 3p-zegels. Als gevolg van de indeling van de zegelvelletjes kwamen er in dit boekje ook twee nieuwe varianten van fosforstrepen op de postzegels.

Zo had de zegel van 2½p normaal één verticale fosforstreep op het midden van de zegel. Postzegelboekjes uit 1971 bevatten daarna 2½p-zegels met een streep links op de zegel.

Het Wedgwood-boekje bevatte zes 2½p-zegels welke een fosforstreep hadden rechts op de zegels, alsmede vijf met de fosforstreep links.

Het boekje heeft ook de ene ½p-zegel met een fosforstreep. Normaal hebben deze zegels twee fosforstrepen, één aan elke zijde.

In dit boekje zit dus de enige zegel met een fosforstreep links op de zegel. Er zijn daarna nooit andere zegels in deze uitvoering gekomen, zodat het begrijpelijk is dat het Wedgwood-boekje tegenwoordig zeldzaam en duur is geworden. Prijzen van f 400 à f 500 zijn normaal.

De boekjes werden uitgegeven in mei 1972. Totdat men in februari 1973 door de voorraad heen was, werden er in totaal 501.734 exemplaren van verkocht. Het lijkt erop dat de meeste door het grote publiek werden gekocht en gebruikt, want er zijn maar weinig handelaren die dit boekje in voorraad hebben. Ook wordt het erg vaak te koop gevraagd.

Naast het feit dat ze een huldeblijk vormen voor één van de beroemdste Engelse pottenbakkers, zijn de Wedgwood-boekjes eveneens een uitstekende investering geworden.

C.W. Hill

Vert. Micheline Vande Wijngaerde.

Engelse postzegelboekjes

Op 10 maart 1976 begonnen de Engelse posterijen met de uitgifte van boekjes die totaal afweken van hun voorgangers, zowel naar uiterlijk als naar inhoud.

Nu, na vier jaar uitgften kunnen we zeggen dat er een interessant verzamelgebied voor de boekjesliefhebber is ontstaan. Met deze boekjes is het namelijk mogelijk om verzamelingen naar diverse gezichtspunten op te zetten.

Bijvoorbeeld naar - kaftillustratie
- perforatie
- plakking van de zegelinhoud
- fosforescering van de zegels

Daarnaast hebben de boekjes telblokjes, drukcilindernummers, fosforcilindernummers, enz.

In het bovenstaande heb ik een aantal mogelijkheden genoemd, waarbij ik onvolledig ben geweest en met name de vele typen van afwijkingen buiten beschouwing heb gelaten.

Mijn bedoeling is namelijk om uw belangstelling te wekken voor Engelse postzegelboekjes.

Wilt u meer weten over deze boekjes, sluit u dan aan bij de Studiegroep Boekjes Engeland.
Kontaktpersoon: C. Wijnen, Bremstraat 66, 2403 EN Alphen a/d Rijn. Tel. 01720-22412.

De postzegelboekjes van Roemenië

De verschillende katalogisering van Roemeense boekjes - voor zover ze al bestaan - verzuimen steeds de eerste boekjes te noemen. Ze vertonen tevens veel meenten in de verdere uitgaven.

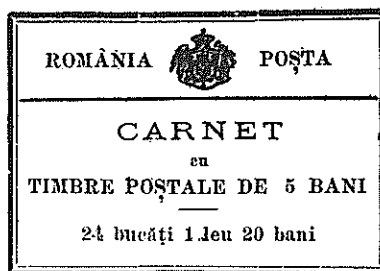
Als resultaat van mijn studie, stel ik daarom een nieuwe, complete klassifikatie voor, ervan uitgaande dat mijn informatie juist zijn.

Roemenië is naar mijn weten het enige land ter wereld dat postzegels verkocht heeft met het verlenen van korting op de totale frankeerwaarde. Dit in tegenstelling tot andere landen, die de postzegels in boekjes verkochten met een bijbetaling om de produktiekosten te dekken.

nr. 1 - 1903

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 1 leu 20 bani
formaat: 75 x 58
inhoud: 4 x 6 zegels van 5 bani. Yvert nr 127 - Michel nr 132

tussenbladen: doorslagpapier zonder bedrukking
binnenkaften en rug eveneens zonder bedrukking.

nr. 2

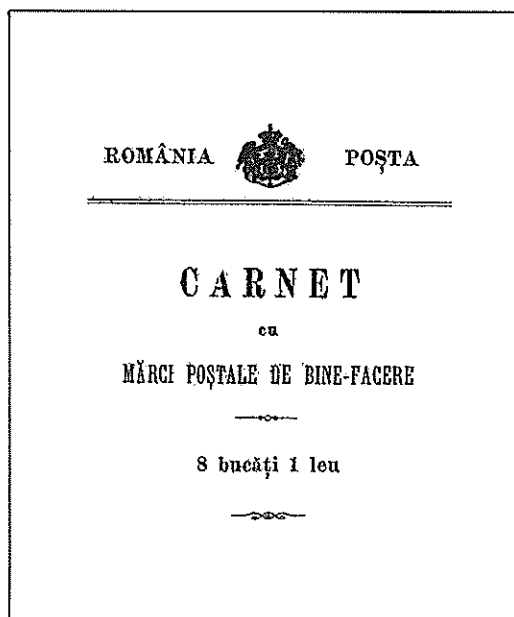
kaft: paars, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 3 lei 60 bani
formaat: 75 x 58
inhoud: 4 x 6 zegels van 15 bani. Yvert nr 131 - Michel nr 137

uitvoering gelijk aan boekje 1.

nr. 3 - 1906

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 1 leu (bijbetaling inbegrepen)
formaat: 70 x 85
inhoud: 1 x 4 zegels van 3 (+7) bani. Yvert nr 156 - Michel nr 161
1 x 4 zegels van 5 (+10) bani. Yvert nr 157 - Michel nr 162
tussenbladen: doorslagpapier zonder bedrukking

binnenkaften en rug eveneens zonder bedrukking.

nr. 4 - 1906

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 1 leu (bijbetaling inbegrepen)
formaat: 70 x 85
inhoud: 1 x 4 zegels van 3 (+7) bani, Yvert nr 160 - Michel nr 169.
1 x 4 zegels van 5 (+10) bani, Yvert nr 161 - Michel nr 170.

Uitvoering geheel gelijk aan boekje 3.

nr 5 - 1906

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 1 leu (bijbetaling inbegrepen)
formaat: 70 x 85
inhoud: 1 x 4 zegels van 3 (+7) bani, Yvert nr 164 - Michel nr 165
1 x 4 zegels van 5 (+10) bani, Yvert nr 165 - Michel nr 166

Uitvoering geheel gelijk aan boekje 3.

nr 6 - 1906

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 2 lei (bijbetaling inbegrepen)
formaat: 70 x 85
inhoud: 2 x 4 zegels van 15 (+10) bani, Yvert nr 163 - Michel nr 172

Uitvoering gelijk aan boekje 3.

nr 7 - 1906

kaft: groen, zwarte bedrukking
frankeerwaarde: 4 lei (bijbetaling inbegrepen)
formaat: 70 x 85
inhoud: 2 x 4 zegels van 10 (+10) bani, Yvert nr 166 - Michel nr 167
2 x 4 zegels van 10 (+10) bani, Yvert nr 162 - Michel nr 171
2 x 4 zegels van 10 (+10) bani, Yvert nr 158 - Michel nr 163

Uitvoering gelijk aan boekje 3.

nota bene:

Het lijkt erop dat de boekjes 3 tot en met 7 uitsluitend gestempeld werden verkocht, daar ik ze nooit ongestempeld heb kunnen vinden.

nr 8 - 1939

kaft: lichtblauw, zwarte bedrukking
formaat: 132 x 73
inhoud: 10 x 4 zegels van 1,50 bani, Yvert nr 555 - Michel nr 572
publiciteit: kaft binnenrug - Artin in rode bedrukking
buitenrug - Galeries Lafayette
tussenbladen - postinformaties, met uitzondering van 2de recto: Kores
verkoopprijs: 59 lei voor 60 frankeerwaarde
presentatie: zie foto van type 10.

nr 9 - 1939

kaft: roze, zwarte bedrukking
formaat: 71 x 103
inhoud: 5 x 6 zegels van 3 lei, Yvert nr 557 - Michel nr 574
binnenkaften, rug en tussenbladen: postinformaties.
verkoopprijs: 89 lei voor 90 frankeerwaarde

nr. 10 - 1939

kaft: lichtblauw, zwarte bedrukking
formaat: 132 x 73
inhoud: 5 x 8 zegels van 4 lei, Yvert nr 558 - Michel nr 575
verkoopprijs: 158 lei voor 160 frankeerwaarde
uitvoering gelijk aan boekje 8.

nr. 11 - 1939

kaft: lichtblauw, zwarte bedrukking
formaat: 132 x 73
inhoud: 5 x 8 zegels van 5 lei, Yvert nr 559 - Michel nr 576
verkoopprijs: 198 lei voor 200 frankeerwaarde
uitvoering gelijk aan boekje 8.

nr. 12 - 1939

kaft: roze, zwarte bedrukking
formaat: 132 x 73
inhoud: 5 x 6 zegels van 7 lei, Yvert nr 560 - Michel nr 577
verkoopprijs: 208 lei voor 210 frankeerwaarde
uitvoering gelijk aan boekje 8.

nr. 13

kaft: lichtblauw, zwarte bedrukking
formaat: 132 x 73
inhoud: 5 x 8 zegels van 7 lei, Yvert nr 560 - Michel nr 577
verkoopprijs: 278 lei voor 280 frankeerwaarde
uitvoering gelijk aan boekje 8.

nr. 14

kaft: roze, zwarte bedrukking
formaat: 71 x 103
inhoud: 5 x 6 zegels van 12 lei, Yvert 563 - Michel nr 580
verkoopprijs: 358 lei voor 360 frankeerwaarde
uitvoering gelijk aan boekje 9

-x-x-x-x-x-x-x-

Voor ieder boekje van de types 8 tot en met 14 staat op de voorzijde van de kaft in een of twee regels een vermelding van het normale gebruik van de postzegels die in het boekje voorkomen.

Voor zover mij bekend, zijn er sedert deze tijd geen postzegelboekjes meer uitgegeven.

Jean Duson

Chinese postzegelboekjes

door Ellery Denison

Onderstaand artikel is met toestemming van de auteur in vertaling overgenomen uit "The China Clipper", jaargang 44, nummer 2, januari 1980. In een volgend bulletin brengen we ook het vervolg hierop. Het artikel is vertaald door de heer M.D. Schreuder.

De republiek China (Formosa) heeft verleden jaar twee nieuwe postzegelboekjes uitgegeven in de periode van de zogenaamde Dubbel Tien, de jaarlijkse herdenkingsdag van de revolutie van 10-10-1911, waarbij de republiek gesticht werd onder leiding van Sun Yat Sen.

Het eerste boekje ter waarde van NT\$ 50,- verscheen op 10 oktober en het tweede ter waarde van NT\$ 30,- op 25 oktober. Deze laatste is de Retrocessie Dag, de herdenkingsdag van de terugkeer van Formosa in 1945 onder Chinees beheer na vijftig jaar van Japanse overheersing.

De zegels van deze boekjes werden gedrukt in vellen, die speciaal voor de produktie van boekjes bedoeld waren. De boekjes-inhoud gesneden uit die vellen, is ongetand aan de zijanten en verschilt daardoor van zegels uit normale vellen.

Deze nieuwe uitgave, alsmede pas verkregen informatie van de PTT in Taipei, heeft de auteur ertoe gebracht zijn vroegere artikel over Chinese boekjes, dat in de China Clipper van maart en mei 1960 verscheen, bij te werken in het licht van de nieuwe gegevens.

Het eerste deel van deze bewerking volgt onderstaand.

Daarbij is, als gebruikelijk, een hoofdnummer gegeven voor elke wijziging in de inhoud van de boekjes, terwijl een verandering in de kaftjes geleid heeft tot een bijvoegsel bij het hoofdnummer. Voor de beschrijving van de kaftjes wordt de buitenzijde van de voorkant aangeduid als kaftzijde 1 en de binnenzijde als kaftzijde 2, terwijl de binnenzijde van de achterkant kaftzijde 3 en de achterzijde kaftzijde 4 genoemd worden.

De boekjes uitgegeven voordat de regering overgebracht werd naar Formosa, worden verdeeld in drie groepen:

- a. met zegels van de eerste Peking-druk van de Jonk-uitgifte;
- b. met zegels van de tweede Peking-druk van de Jonk-uitgifte, en
- c. met Sun Yat Sen en Martelaars-zegels.

EERSTE GROEP

Zoals gezegd, hebben de boekjes van de eerste groep zegels van de eerste Peking-druk van de Jonk-uitgifte. In 1917, mogelijk in de periode van de Dubbel Tien, werden twee boekjes uitgegeven. Een definitieve datum kan niet worden aangegeven, omdat de boekjes voor verkoop werden vrijgegeven, zodra ze van het hoofdkantoor ontvangen waren.

Blijkens Instructie nr. 186, hierna afgebeeld als 'figure 1', moeten de eerste boekjes als een experiment beschouwd worden, want het beperkte aantal kantoren waaraan de boekjes toegezonden waren, werd opgedragen om na drie maanden rapport uit te brengen over hun ervaringen met de verkoop.

Het eerste, zogenaamd 'gele boekje' kostte een dollar en bevatte vier blaadjes elk van zes zegels van de 1 cent oranje, een blaadje van vier zegels van de 1 cent oranje, en vier blaadjes elk van zes zegels van de 3 cent blauwgroen.

Het kaftje, waarvan kaftzijde 1 hierna afgebeeld is als 'figure 2' is geel, goud en roze met een roze rand, en heeft zwarte lettertekens. Het vertikale opschrift luidt "Chinees postkantoor postzegelboekje" en is geplaatst in een witte rechthoek, omringd door gestileerde pioenen. Daaronder is in twee horizontale regels de inhoud beschreven, namelijk 28 zegels van 1 cent en 24 zegels van 3 cent. De onderste regel geeft in zes lettertekens aan dat het boekje 1 dollar kost.

Het kaftje is van licht karton, gevouwen over de zegelblaadjes. Die blaadjes waren doorschoten met was-papier, geniet en in het kaftje gelijmd. Alle boekjes uitgegeven vóór 1950 zijn op dezelfde manier aangemaakt.

De zegelblaadjes werden uit normale zegelvellen genomen, waarbij de velrand gebruikt werd voor het nielen. Derhalve zijn de zegels aan alle zijden getand.

Het tweede, zogenaamd 'groene boekje' bevatte:
een blaadje van zes zegels van de 1 cent oranje,
drie blaadjes elk van zes zegels van de 3 cent blauwgroen, en
een blaadje van vier zegels van de 10 cent donkerblauw.

Het kaftje - waarvan kaftzijde 1 hierna afgebeeld is als 'figure 3' - is olijfgroen en geel met een grijze rand en heeft zwarte lettertekens. Het vertikale opschrift "Chinees postkantoor postzegelboekje" is geplaatst in een witte rechthoek en omringd door gestileerde pioenen. In een ander patroon overigens dan dat van het eerste boekje.

Daaronder is in drie regels de inhoud beschreven, namelijk 6 zegels van 1 cent, 18 zegels van 3 cent en 4 zegels van 10 cent. De onderste regel verklaart in zes lettertekens dat het boekje 1 dollar kost.

Op de binnenkant van het kaftje - kaftzijde 2, die hetzelfde is voor de beide eerste boekjes - vinden we de kondities voor verzending van ongeadresseerde, enkelbladige circulaires. Het tarief was 10 cent per honderd circulaires plus het tarief voor drukwerk.

Op kaftzijde 3 van het boekje - wederom hetzelfde voor de beide eerste boekjes - wordt het systeem voor verzekering van brieven uiteengezet, waarvoor speciale enveloppes gebruikt moesten worden. Het tarief was 1% van de aangegeven waarde met een minimum van 10 cent.

De kaftzijden 2 en 3 zijn hierna afgebeeld als 'figure 4' en 'figure 5'. Kaftzijde 4 - hierna afgebeeld als 'figure 6' voor het eerste boekje en als 'figure 7' voor het tweede boekje) geeft als volgt de posttarieven voor brieven tot 20 gram:

lokaal	1 cent
binnenland	3 cent
Hongkong, Macao en Liu Kung Tao	4 cent
landen aangesloten bij de Universal Postal Union	10 cent
en 6 cent meer voor elke verdere 20 gram	

Voor brieven tot 15 gram, met bestemming Japan inkl. Korea, het verpachte gebied in Kwantung en Taiwan 3 cent

De tarievenlijst - in een geel centrum - is in het tweede boekje omgeven met een rand van sterretjes, cirkeltjes en streepjes, terwijl een dergelijke rand in het eerste boekje ontbreekt.

In een artikel over Chinese postzegelboekjes in de Collectors Club Philatelist - Jaargang XV, no 4, 1928 - toont majoor James Starr een afbeelding van kaftzijde 4 van zijn exemplaren van het eerste en het tweede boekje, waarin met penseel en inkt het gewicht voor brieven naar Japan gewijzigd is van 15 gram tot 20 gram. Deze afbeelding is hierna opgenomen als 'figure 8'.

Deze wijziging werd abusievelijk aangebracht, vermoedelijk tengevolge van verwarring met de per 1 april 1917 gewijzigde gewichtseenheid van 15 tot 20 gram voor brieven naar Hongkong en Liu Kung Tao of met een zelfde wijziging per 1 oktober 1917 voor brieven naar Macao.

Evenwel is onder een oude verdragsregeling de gewichtseenheid voor brieven naar Japan op 15 gram vastgesteld gebleven tot januari 1923.

Instructie nummer 215 van maart 1919 - hierna afgebeeld als 'figure 9' - waarbij de distributie werd uitgebreid tot alle tweede en derde klas postkantoren, toont dat de boekjes gunstig ontvangen en al gauw ingeburgerd waren.

Tezelfder tijd werd een nieuw, zogenaamd geel boekje gedrukt met ongewijzigde inhoud en een nieuw, zogenaamd groen boekje - hierna afgebeeld als 'figure 10'.

Dit derde boekje had de volgende inhoud:

- een blaadje van zes zegels van 1 cent oranje,
- drie blaadjes van elk zes zegels van 3 cent blauwgroen, en
- twee blaadjes van elk vier zegels van 5 cent roodachtig lila.

Kaftzijden 3 en 4 van deze nieuwe 1919-boekjes waren gewijzigd teneinde meer informatie te verstrekken over de beschikbare postdiensten en het gebruik daarvan.

Kaftzijde 3 bevat drie alinea's met informatie over postwissels, over verzekering van pakketpost en over pakketpost onder rembours, onder vermelding dat de tarieven zeer redelijk waren. Hierna afgebeeld als 'figure 11'.

Kaftzijde 4 vermeldt wederom de posttarieven en voegt daaraan toe gegevens over verzekering van brieven. Ook wordt meegedeeld: "verzekerde brieven moeten gepost worden in speciaal voor dat doel vervaardigde en op het postkantoor verkrijgbare enveloppes." Deze pagina is hierna afgebeeld als 'figure 12'.

Samenvatting eerste groep

Eerste Peking-druk van de Jonk-uitgifte. Alle kaftjes in deze groep tonen zeven Chinese lettertekens omringd door een ovale krans van pioenroosjes en blaadjes.

boekje nr.   jaar   Scott nr.

1	geel	1917	222a	4 blaadjes van 6 zegels van 1 cent oranje,
			222b	1 blaadje van 4 zegels van 1 cent oranje, en
			224a	4 blaadjes van 6 zegels van 3 cent blauwgroen.
				Prijs \$ 1,-
				Kaftje: <u>a</u> zwart, geel, goud en roze (figure 2, 4, 5 en 6)
				<u>b</u> wijziging aangebracht op achterkant (figure 8)
				<u>c</u> uitgifte 1919 (figure 3, 4, 11 en 12)

<i>boekje nr.</i>	<i>jaar</i>	<i>Scott nr.</i>	
2 groen	1917	222a	1 blaadje van 6 zegels van 1 cent oranje,
		224a	3 blaadjes van 6 zegels van 3 cent blauwgroen, en
		230a	1 blaadje van 4 zegels van 10 cent donkerblauw.
			Prijs \$ 1,-
			Kaftje: <u>a</u> zwart, olijfgroen en geel met grijze rand (figure 3, 4, 5 en 7)
			<u>b</u> wijziging aangebracht op de achterkant (figure 8).
3 geel	1919	222a	1 blaadje van 6 zegels van 1 cent oranje,
		224a	3 blaadjes van 6 zegels van 3 cent blauwgroen, en
		226a	2 blaadjes van 4 zegels van 5 cent roodachtig lila.
			Prijs \$ 1,-
			Kaftje: <u>a</u> zwart, olijfgroen en geel met blauwe rand (figure 10, 4, 11 en 12).

CO-DIRECTOR GENERAL'S INSTRUCTIONS.

83

No. 186.

INSTRUCTION
No. 186.

ONE-DOLLAR STAMP-BOOKLETS: ISSUE OF, NOTIFYING.

1.—A SMALL supply of newly introduced stamp-booklets will be distributed in the beginning of October by the Postal Inspector, Bureau of Engraving and Printing, Paichihfang, for sale at Head and First Class Offices and their Sub-Offices, as follows:—

I. *Yellow* booklet containing—

28 stamps at 1 cent = 28 cents }
24 " " 3 cents = 72 " } = \$1, sale price.

II. *Green* booklet containing—

4 stamps at 10 cents = 40 cents }
18 " " 3 " = 54 " } = \$1, sale price.
6 " " 1 cent = 6 " }

2.—It will be seen that each booklet contains stamps to the value of \$1, that the sale price is \$1, and that nothing is charged for the booklet cover.

3.—Stamps in booklets need not be accounted for as loose stamps; it will suffice to treat them in the Stamp Register, [C.—177], and the General Postage Stamp Account, [C.—1], as "yellow" and "green" booklets at \$1 each irrespective of the denominations of stamps actually contained therein. For record purposes, a note is to be made in the "Remarks" column of the General Stamp Account, [C.—1], thus:—

Stamp-booklets sold and included under A. 1 during quarter:—

100 yellow stamp-booklets = \$100.

200 green " " = \$200.

4.—Requisitions for booklets are to be included in the usual Quarterly Stamp Requisition above the entry "Postage Stamps, ½ cent" in column 1 of form [C.—176]. The booklets are to be put on sale immediately upon receipt, and notices, in English and Chinese, posted at all selling (i.e., Head and First Class) Offices.

5.—Three months after the booklets have been put on sale Commissioners will report results by despatch and embody therein such suggestions as seem called for.

A T'ungyu will be issued on the subject of this Instruction.

H. PICARD-DESTELAN,

Co-Director General.

PEKING, 25th August 1917.

Figure 2
Booklet 1a, 1b

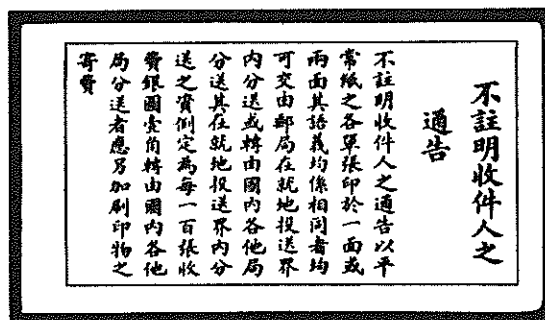

Figure 4
Booklet 1a, 1b, 1c, 2a, 2b, 3a
Page 2

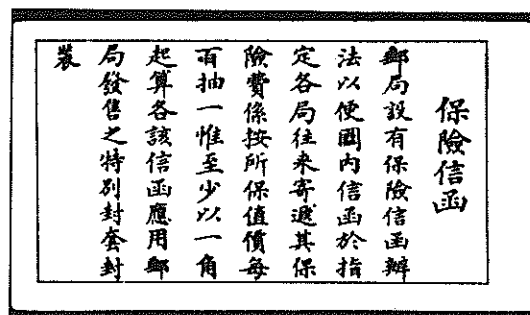

Figure 5
Booklet 1a, 1b, 2a, 2b
Page 3

Figure 3
Booklet 1c, 2a

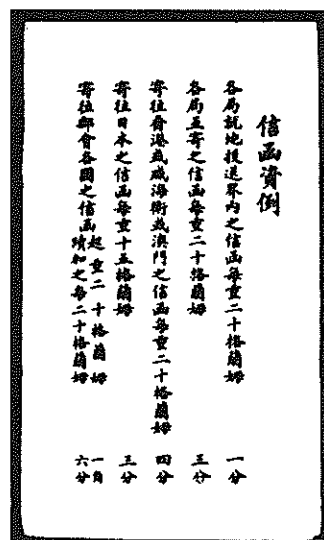

Figure 6
Booklet 1a
Page 4

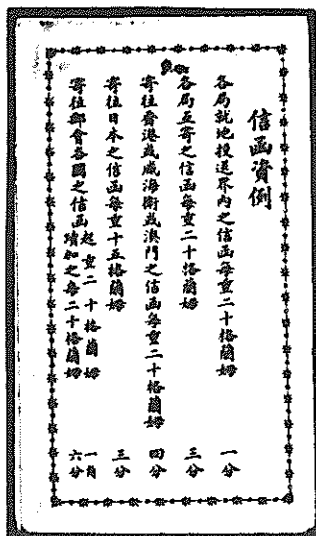

Figure 7
Booklet 2a
Page 4

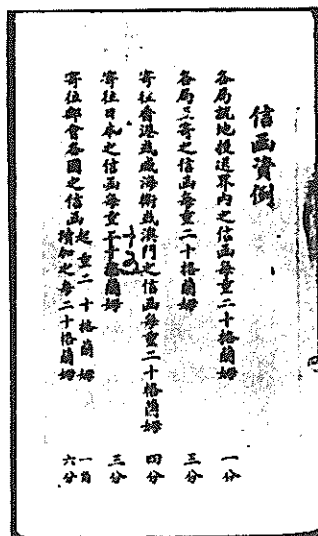

Figure 8
Booklet 1b, 2b
Page 4

Figure 10
Booklet 3a

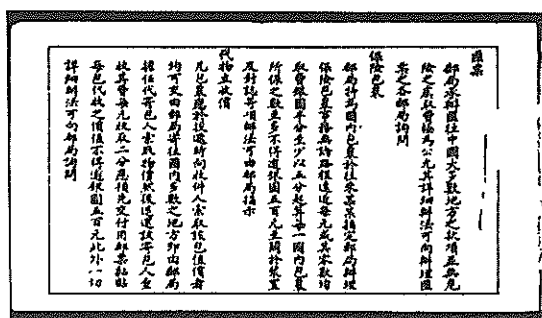

Figure 11
Booklet 1c, 3a
Page 3

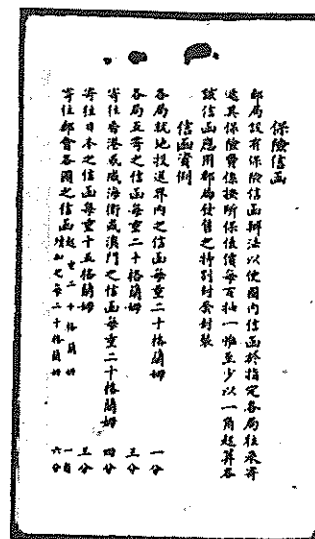

Figure 12
Booklet 1c, 3a
Page 4

MINISTRY OF COMMUNICATIONS.

INSTRUCTION No. 215.

ONE-DOLLAR STAMP-BOOKLETS: EXTENDED ISSUE OF
AND ALTERATION IN.

With reference to Instruction No. 186, the sale of stamp-booklets is to be extended to all Second and Third Class Offices; and Notifications to this effect are to be exhibited in due course at the Offices concerned. Districts will now requisition for further supplies from the Postal Inspector, Paichihfang, Peking, as required.

The green booklet, when printed again, will be altered to contain stamps as follows:—

	8 stamps at 5 cents	} = \$1, sale price.
18	" " 3 "	
6	" " 1 cent	

H. PICARD-DESTELAN,

Co-Director General.

DIRECTORATE GENERAL OF POSTS,

Co-DIRECTOR GENERAL'S OFFICE,

PEKING, 10th March 1919.

* * A T'ungyü is being issued on the subject of this Instruction.

Figure 9

Waar is de automaat nou.....

(copyright fotoburo Robert Scheers)

Rolzegels

Rolzegelautomaten - medewerking gevraagd

Sinds kort zijn de automaten in Nederland aangepast aan de nieuwe tarieven. De huidige automaten zijn, indien slechts één automaat is opgesteld, ingesteld op één zegel van 80 resp. 90 ct.

Naast deze automaten zijn er enkele 'afwijkingen' c.q. alternatieve automaten opgesteld.

Indien meerdere automaten zijn opgesteld, kunnen ook andere waarden verkregen worden.

Een voorbeeld is het hoofdpostkantoor in Den Haag.

Hier zijn 3 automaten opgesteld met de uitgifte van:

automaat 1 is gevuld met de 80 en 90 ct en geeft derhalve	1 x 80 - 1 x 90
automaat 2 is gevuld met de 60 en 50 ct	" 1 x 60 - 1 x 50
automaat 3 is gevuld met de 60 en 45 ct	" 1 x 60 - 1 x 45

Alternatieve automaten staan meestal bij musea of recreatieve instellingen.

De mij bekende alternatieve automaten staan in/bij:

Het Rijksmuseum	: 1 x 45 - 1 x 55
Van Goghmuseum	: 1 x 45 - 1 x 55
Postkantoor op de Dam	: 1 x 45 - 1 x 55 (binnen)
	: 1 x 45 - 1 x 55 (buiten)
Madurodam	: ?
El Prado (woongemeenschap van buitenlanders in Eindhoven)	: 1 x 60 - 1 x 80

Via gestempelde postzegels is bekend dat er vermoedelijk nog afwijkende automaten aanwezig moeten zijn in Nijmegen, Venlo en 's-Hertogenbosch. De juiste plaats is echter niet bekend.

Hierbij verzoek ik een ieder die een afwijkende automaat ontdekt, dit aan mij te melden. Het liefst d.m.v. een brief of kaart, gefrankeerd met een zegel uit die automaat!

Bij voorbaat dank voor Uw medewerking!

R.J.Hammink - Oude Kerkstraat 22 - 5581 JH WAALRE NBr. 04904-4764.

Nieuws van de studiegroep automaatzegels

Als kontaktpersoon van de studiegroep automaatzegels wil ik degenen die zich hiervoor hebben opgegeven graag van het volgende in kennis stellen.

Op initiatief van het Bonds Documentatie Centrum wordt op dit moment gewerkt aan een Leidraad. Hiertoe zijn er verschillende groepen geformeerd die ieder een bepaalde uitgifte of periode trachten te inventariseren.

In twee van deze groepen, nl. de periode 1924-1945 en 1945-heden ben ik actief op het gebied van de rolzegels.

Uit dien hoofde heb ik het archief van de PTT mogen bekijken.

Teneinde het ook te kunnen bestuderen, wordt alles uit het archief met betrekking tot rolzegels, automaatzegels en boekjes gekopieerd.

Het is een stapel van ongeveer een halve meter en bestrijkt de periode van 1900 tot heden.

Binnenkort hoop ik het geheel te krijgen waarna ik het zal gaan bestuderen.

Uit hetgeen ik tot nu toe gezien heb, meen ik al wel te kunnen concluderen dat de gehele rol- automaatzegel geschiedenis gerekonstrueerd zal kunnen worden. Kortom: zeer goed nieuws!

Om echter doelgericht te kunnen werken in de studiegroep meen ik er juist aan te doen eerst het geheel te bestuderen alvorens de groep bijeen te roepen.

Zodra er nieuws is hoort U van mij.

R.J.Hammink - Oude Kerkstraat 22 - 5581 JH WAALRE. 04904-4764.

Nieuwtjes rolzegels

België

Vanaf 14 april is een rolzegel van 9 fr. Koning Boudewijn type 'Elstrøm' verkrijgbaar. De rollen zijn 500 en 1000 zegels en gedrukt in diepdruk. De 1000-rollen zijn genummerd van 5 - 1000 en de 500-rollen van 5 - 500 of 505 - 1000. De 500-rollen zijn dus gehalveerde 1000-rollen.

Zweden

Als gevolg van de prijsstop van de Zweedse regering ging de uitgifte van twee permanente waarden koning Carl XVI Gustaaf (1.50kr - 2.00kr.) op 22 april niet door. Dit besluit scheelt een postzegelboekje en twee rolzegels.

Op dezelfde datum verschenen wel twee rolzegels: 1.40kr. en 1.60kr.

Deze zegels hebben als thema de zorg voor de medemens.

Tsjechoslowakije

Sinds 15 januari 1980 zijn vier nieuwe rolzegels voor automaten verkrijgbaar:

50h., 1, 2 en 3Ks.

West-Duitsland

Voor grootverbruikers zijn op proef rollen van 1000 st. 25Pf 'Burg Gemen' vervaardigd inplaats van rollen van 300 st. Deze rollen zijn verstrekt aan 5 postdistricten (OPD), bijv. OPD-München heeft 250 rollen toegewezen gekregen.

Deze rollen hebben cijfertype 005-0010 in tegenstelling tot de 300-rol 005-010.

Aan een rolzegel met even nummer kan men afleiden van welk type rol hij afkomstig is. bijv. 250 = van een rol van 300 st; 0250 = van een 1000-rol.

Uiteraard geven de nummers boven 300 geen problemen.

De Duitse Bundespost houdt zich wat betreft de kleur van de rolzegels aan de aanbeveling (geen voorschrift) van de Wereld Postunie van 1906? deze aanbeveling werd in 1953 ingetrokken. Om de controle op het postverkeer te vereenvoudigen zijn sinds 1889 bepaalde kleuren in Duitsland gebruikelijk:

Binnenlands drukwerk : bruin (40Pf 'Schloss Wolfsburg')
Binnenlandse briefkaart : groen (50Pf 'Wasserschloss Inzlingen')
Binnenlandse brief : rood (60Pf 'Schloss Rheijdt')
Buitenlandse brief : blauw (90Pf 'Schloss Vischering')

In Nederland was dit voor binnenlandse en buitenlandse brieven (rood resp. blauw) ook een tijdlang in gebruik (zie Zomer- en Kinderzegels).

Uitkijken (uit het Algemeen Dagblad van 18 januari 1967, door E.R.Hofmann)

'Het aantal rollenzegels wordt uitgebreid met twee: de 80 en 95 ct voegen zich bij de zegelrollen van 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 45, 50, 60, 70 en 75 ct.

De rage van onze oosterburen nl. het verzamelen van genummerde rollenzegels (elke vijfde zegel draagt aan de achterkant een telcijfer) heeft zich hier jammer genoeg nog niet doorgezet. Ook vindt er nóg geen katalogisering plaats; dus reden genoeg hiermee op Uw hoede te zijn, want later zou wel eens te laat kunnen zijn. En dan rukt men zich de haren uit zijn hoofd met: HAD IK MAAR..! '.

Een rolzegelkatalogus is er, maar 'Had ik maar' zullen velen van ons later inderdaad gezegd hebben.

PP

Weet U al.....

... dat de nieuwe rolzegelkatalogus niet vóór 1981 zal verschijnen.

... dat de prijzen uit de oude katalogus nog best even mee kunnen (op de Regina's na misschien).

... dat er sinds de vorige katalogus maar één rolzegel is bijgekomen, de 50 ct Crouwel.

PP

Automaatstroken

De discussie over automaatstroken vindt in steeds bredere kring plaats: de voorzitter van de Duitse Bond van Filatelisten betreurt de uitgifte van automaatstroken en spreekt zijn verbazing uit, dat het conservatieve Zwitserland met zijn stabiele uitgiftebeleid voorop loopt in deze ontwikkeling.

Andere filatelistische coryfeeën erkennen automaatstroken als postzegels, die in elke landenverzameling thuishoren. Diverse landenkatalogi vermelden de automaatstroken (Michel- en Zumsteinkatalogus).

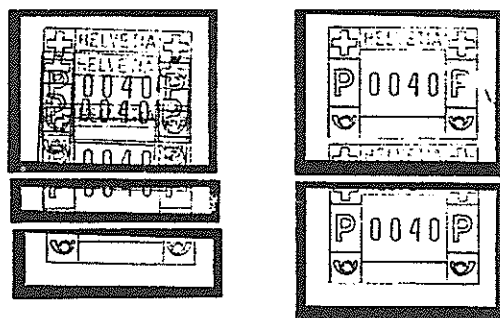
Men noemt de informatie over dit verzamelgebied vaak gebrekkig, maar ons bulletin is in deze kringen dan ook onbekend.

2.1 Zwitserland

De oplagen van de automaatstroken op wit papier en met doffe gom (in plaats van gewaarmerkt papier en glanzende gom) zijn:

22	wit papier (zonder nummer, oud cliché)	700 - 800 stuks
23	wit papier (zonder nummer, nieuw cliché)	52 stuks

Ten gevolge van foutief plaatsen van de papierrol door PTT-personeel worden soms aardige versneden stroken verkregen.

2.2 Noorwegen

De eerste serie (met nr 1-5) zal binnenkort afgelost worden door 30 nieuwe automaten, die automaatstroken zonder nummer op gewaarmerkt papier leveren.

Van de automaat nr 3 in Bergen zijn stroken bekend, die op de gomzijde bedrukt zijn; dit gaf wel enige problemen bij het opplakken.

2.7 West-Duitsland

De melding, dat op de Hannover Messe (17 - 24 april) enige Klüssendorf-automaten voor AS uitgeprobeerd zouden worden, had tot gevolg dat de OPD-Hannover werd overstroomd met aanvragen. De proef vond niet plaats, maar verschillende andere automaten werden tentoongesteld.

De geruchten over de Duitse AS houden aan. Het postministerie wordt met schriftelijke en telefonische vragen bestookt, maar zwijgt in alle talen (ook Duits). De spanning stijgt...

De laatste geruchten luiden:

De Klüssendorf-automaten leveren AS in 14 verschillende waarden, gedrukt op wit, geel en groen gewaarmerkt papier met guilloche-onderdruk en 'planatol'-gom.

De AS van de verschillende automaten hebben onderling geen verschillende kenmerken.

Om aan de grote vraag te voldoen en lynching van groot-afnemers te voorkomen, zal de Versandstelle te zijner tijd deze AS leveren. De minister moet nog toestemming geven voor met de proefneming gestart kan worden. Op aandrang van diverse filatelisten zal men een officiële eerste dag van uitgifte (met speciaal stempel?) bekend maken.

2.8 Engeland

De startdatum is ook hier nog niet bekend. De Engelse PTT schrijft, dat men wacht op de levering van zes automaten door FRAMA AG. De automaten accepteren iedere Britse munt (behalve de oude sixpence).

Iedere automaat heeft een identifikatienummer, dat onderaan de AS gedrukt wordt. (Analoog aan Zwitserland A1/A4 en Noorwegen 1-5).

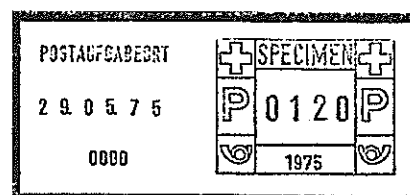
De voorkeursoetsen leveren AS met de waarde 12p of 10p; dit zijn de tarieven voor een 1e klas brief of 2e klas brief m.i.v. 4 februari 1980.

Loketmachines

3.1 Zwitserland

In samenwerking met de heren Galliker en Nievergelt heb ik een overzicht gemaakt van de Zwitserse 'Paketannahme-stempel'.

Na een interne proefneming met het prototype van de loketmachine bij FRAMA AG is op 11 februari 1976 de proef

met de Frama-loketmachines in Zürich en Fribourg gestart.

De volgende stroken zijn bekend; hierbij worden de vroegst bekende data genoemd.

8021 - ZÜRICH-1 ANNAHME loketmachine VIII/1

A prototype: loketstrook zonder kaderlijn

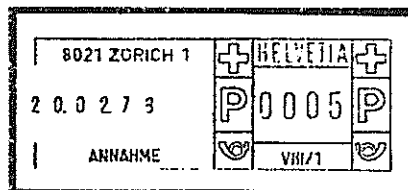
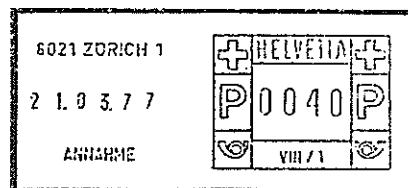
vroegste laatste

datum datum druk papier gom

27.10.76 violet crème dof
03.11.76 05.11.76 rood crème dof
15.11.76 07.02.77 rood wit dof
21.03.77 01.07.77 violet wit dof

B prototype: loketstrook met kaderlijn

20.10.77 18.01.78 violet wit dof

C volelektronisch model: loketstrook zonder kaderlijn

06.12.78 07.02.78 violet crème dof
14.02.78 violet wit dof

D prototype: loketstrook met kaderlijn

20.02.78 09.02.79 violet wit/dik dof
27.02.79 15.06.79 violet wit/dun dof
18.06.79 23.06.79 violet wit/dik dof

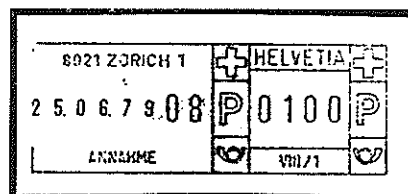
Op 19.04.79 werden loketstroken van een kleiner formaat 29x72 mm ipv 31x72 mm afgegeven.

E seriemodel: loketstrook met uuraanduiding

25.06.79 heden violet wit dof

Als voorbereiding zijn van het seriemodel specimen-stroken bekend in twee versies:

a. 0000 2,3 mm hoog 13.10.78 25.10.79
b. 0000 3,4 mm hoog 14.06.79

1700 - FRIBOURG-1 loketmachine II/1

A prototype: loketstrook zonder kaderlijn

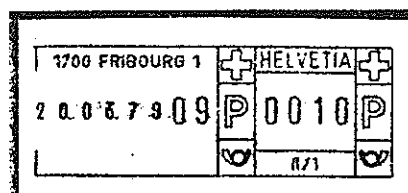
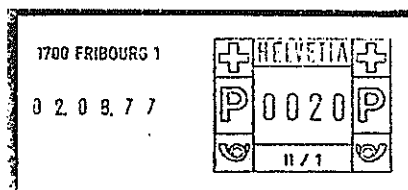
16.11.76 02.08.77 violet wit dof

B prototype: loketstrook met kaderlijn

25.10.77 19.03.79 violet wit dof

C seriemodel: loketstrook met uuraanduiding

20.03.79 9 uur violet wit/dik dof
20.03.79 18 uur
27.03.79 violet wit/dun glad
21.05.79 heden violet wit/dik dof

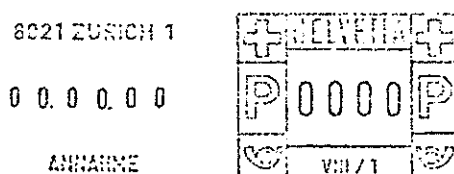
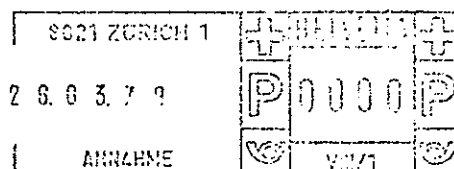
8021 - ZÜRICH

In de periode A, B en D heeft een 0000-strook een datum:

In de periode C was een volelektronisch proefmodel in gebruik. Dit is herkenbaar aan een 0000-strook: ook de datum wordt 00.00.00!

Het seriemodel uit periode E is eveneens volelektronisch en heeft een 0000-strook, eveneens datum 00.00.00 00.

De gemelde perioden zullen met behulp van verzamelaars nader gespecificeerd worden. Ik kom in een volgende aflevering hierop terug.

3.2 Nederland

In augustus 1976 heeft Frama AG het loketapparaat bij de Centrale Directie van de PTT gepresenteerd. In december 76/januari 77 werd het cliché Amsterdam-Oosterdokskade vervaardigd.

vroegste datum: 04.01.77

Op 17.10.77 werden twee prototypen (met kleine uuraanduiding) in gebruik genomen. In de dienst-order van 6 december 1977 worden de loketstroken aangekondigd en staat een strook van 14.10.77 afgebeeld.

Deze prototypen hebben gefunctioneerd van 17.10.77 tot 14.12.78 en later nog eens een prototype van 06.02.79 tot 17.04.79, waarna de datumaanduiding de geest gaf.

Twee seriemodellen (met grote uuraanduiding) zijn geleverd op 14.12.78 en na de wintersport-vakantie van de twee PTT-ers aan het loket Pakketpost in gebruik genomen in januari 1979.

In mijn verzameling bevinden zich: a. kleine uuraanduiding: prototype

vroegste datum: 13.03.78 - laatste datum: 16.03.79

b. grote uuraanduiding: seriemodel

vroegste datum: 28.02.79

Meldingen van vroegere/latere data worden zeer op prijs gesteld.

Het derde seriemodel (met grote uuraanduiding) is in maart 1979 uitgeleverd.

3.9 Zuid-Afrika

In Bloemfontein zijn twee Anker-loketmachines in gebruik. De stroken verschillen in cliché.

POSTAGE PAID - POSGELD BETAAL
BLOEMFONTEIN

POSTAGE PAID
POSGELD BETAAL
BLOEMFONTEIN

3.10 Noorwegen

29181513 * 000.10 Δ 2918568 * 000.10 Δ

In de periode november 78 - maart 79 heeft een Frama-loketmachine op proef gestaan op 5-6 postkantoren. De stroken hebben nr 11165 en er zijn stroken bekend van 22.11.78, 04.12.78, 06.12.78 en 28.02.79.

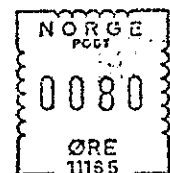
Dezelfde loketmachine heeft gerouleerd op diverse postkantoren voor een proef van twee weken. Op 27 maart 1980 is de proef met deze loketmachine in Oslo hervat.

De Noorse PTT wilde aan een verzoek tot levering van postfrisse stroken en vervaardiging van 'eerste dag'-brieven niet meewerken. Deze machine is alléén bestemd voor 'normale' post. "Deze proefneming is geen filatelistisch objekt", aldus de Noorse PTT.

POSTVERKET

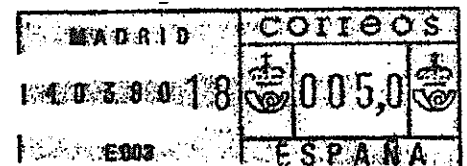
27.03.80 15

OSLO

3.11 Spanje

In december 1979 zijn op het postkantoor van Madrid drie Frama-loketmachines in gebruik genomen met de nummers E001/E002 en E003.

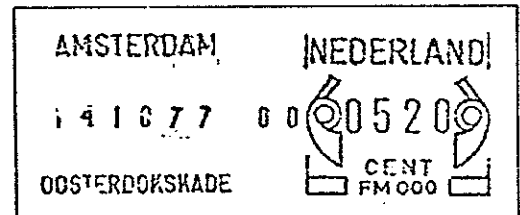

3.12 USA

In de Verenigde Staten zijn Pintney Bowes-loketmachines (PB) en Friden-loketmachines (F) in werking op vele postkantoren.

P. Houdewind

1.05.80

Opbrengst veiling: 23 - d.d. 15 - 3 - 1980

1	4	66	15	131	22	196	70	261	4	326	26	391	26	456	R	521	11	586	18	651	27	716	22	781	2.50
2	3.50	67	250	132	32	197	38	262	7	327	36	392	24	457	15	522	24	587	46	652	25	717	20	782	10
3	8	68	22	133	22	198	22	263	17	328	R	393	38	458	190	523	15	588	17	653	32	718	5.50	783	18
4	3	69	8	134	22	199	36	264	42	329	35	394	22	459	8	524	26	589	R	654	35	719	4.50	784	16
5	1.50	70	210	135	75	200	R	265	2	330	130	395	8	460	11	525	26	590	36	655	42	720	19	785	30
6	7	71	140	136	42	201	20	266	3.50	331	36	396	7.50	461	10	526	R	591	24	656	34	721	18	786	22
7	11	72	16	137	R	202	12	267	7	332	13	397	7	462	12	527	28	592	8.50	657	42	722	5	787	R
8	13	73	6.50	138	50	203	9.50	268	8.50	333	28	398	26	463	25	528	18	593	26	658	42	723	5	788	7
9	13	74	9	139	22	204	R	269	26	334	R	399	7.50	464	R	529	24	594	34	659	42	724	14	789	27
10	13	75	40	140	24	205	6	270	R	335	R	400	12	465	R	530	24	595	16	660	55	725	30	790	2
11	13	76	9	141	65	206	5.50	271	45	336	R	401	48	466	R	531	26	596	13	661	26	726	5	791	10
12	13	77	24	142	85	207	5	272	12	337	R	402	R	467	R	532	24	597	12	662	38	727	32	792	R
13	15	78	3.50	143	95	208	8.50	273	10	338	R	403	24	468	R	533	65	598	17	663	R	728	10	793	26
14	17	79	9	144	140	209	8	274	9.50	339	R	404	13	469	R	534	34	599	14	664	R	729	25	794	15
15	15	80	14	145	55	210	8.50	275	9	340	10	405	100	470	12	535	28	600	60	665	75	730	60	795	30
16	13	81	4	146	65	211	5	276	9	341	12	406	11	471	11	536	30	601	60	666	42	731	4	796	90
17	4	82	50	147	55	212	R	277	9	342	8.50	407	9.50	472	10	537	R	602	60	667	44	732	7	797	40
18	13	83	60	148	R	213	3	278	9	343	8.50	408	16	473	11	538	R	603	20	668	55	733	140	798	35
19	28	84	6	149	30	214	4	279	9	344	8	409	4.50	474	11	539	30	604	15	669	36	734	46	799	18
20	10	85	7	150	30	215	3	280	7	345	20	410	3.50	475	32	540	26	605	65	670	36	735	40	800	28
21	11	86	16	151	60	216	3.50	281	6.50	346	R	411	4	476	16	541	26	606	34	671	36	736	4	801	58
22	11	87	15	152	34	217	5	282	3	347	R	412	26	477	17	542	30	607	24	672	36	737	5	802	18
23	11	88	1	153	22	218	2	283	2	348	R	413	6	478	22	543	28	608	20	673	36	738	5	803	30
24	34	89	50	154	25	219	3	284	R	349	R	414	8.50	479	42	544	28	609	30	674	36	739	10	804	13
25	2.50	90	36	155	60	220	2	285	16	350	16	415	8	480	5.50	545	30	610	28	675	35	740	18	805	8
26	2.50	91	40	156	250	221	5	286	R	351	18	416	8	481	3	546	27	611	40	676	36	741	40	806	14
27	40	92	42	157	40	222	2	287	3.50	352	R	417	R	482	4	547	28	612	26	677	R	742	40	807	6.50
28	6	93	38	158	60	223	6	288	4	353	R	418	13	483	1	548	28	613	34	678	38	743	40	808	6
29	V	94	30	159	60	224	4	289	2.50	354	R	419	13	484	R	549	26	614	19	679	65	744	7	809	42
30	3.50	95	18	160	30	225	4	290	7	355	R	420	15	485	6	550	26	615	40	680	22	745	42	810	35
31	25	96	12	161	16	226	1	291	5.50	356	R	421	R	486	13	551	28	616	65	681	22	746	40	811	80
32	200	97	220	162	16	227	R	292	V	357	12	422	13	487	R	552	32	617	55	682	32	747	5.50	812	32
33	28	98	6	163	65	228	R	293	R	358	11	423	R	488	9.50	553	50	618	44	683	24	748	16	813	4.50
34	34	99	3	164	18	229	R	294	25	359	R	424	12	489	95	554	R	619	90	684	36	749	11	814	11
35	42	100	2	165	16	230	13	295	16	360	R	425	18	490	R	555	R	620	22	685	24	750	R	815	19
36	9.50	101	15	166	15	231	R	296	13	361	R	426	15	491	3	556	R	621	60	686	24	751	1	816	19
37	60	102	500	167	110	232	R	297	9	362	210	427	R	492	3	557	R	622	34	687	22	752	5	817	19
38	V	103	40	168	24	233	R	298	30	363	13	428	22	493	6	558	26	623	R	688	22	753	2.50	818	30
39	20	104	250	169	40	234	12	299	50	364	10	429	55	494	17	559	12	624	130	689	24	754	14	819	R
40	R	105	R	170	195	235	R	300	13	365	9.50	430	8	495	7	560	R	625	120	690	20	755	25	820	R
41	9.50	106	R	171	50	236	R	301	R	366	10	431	6	496	32	561	12	626	110	691	20	756	15	821	R
42	R	107	36	172	18	237	R	302	R	367	3	432	6.50	497	13	562	R	627	R	692	20	757	9	822	16
43	R	108	8.50	173	18	238	R	303	R	368	6.50	433	15	498	4	563	95	628	R	693	14	758	10	823	42
44	130	109	13	174	48	239	120	304	10	369	18	434	32	499	10	564	30	629	120	694	32	759	10		
45	26	110	24	175	7.50	240	10	305	R	370	R	435	16	500	22	565	18	630	120	695	R	760	R		
46	26	111	26	176	75	241	R	306	R	371	R	436	11	501	15	566	60	631	140	696	9	761	10		
47	30	112	15	177	140	242	4	307	R	372	8	437	13	502	10	567	R	632	R	697	R	762	R		
48	R	113	40	178	6	243	R	308	R	373	3.50	438	2	503	12	568	16	633	110	698	11	763	3		
49	40	114	60	179	42	244	R	309	R	374	3	439	1	504	100	569	22	634	55	699	7	764	3		
50	R	115	280	180	40	245	R	310	12	375	4	440	30	505	R	570	11	635	130	700	17	765	24		
51	18	116	40	181	55	246	5	311	R	376	20	441	42	506	R	571	11	636	R	701	20	766	5		
52	16	117	55	182	9	247	16	312	9.50	377	4.50	442	28	507	10	572	13	637	R	702	13	767	13		
53	R	118	8	183	20	248	16	313	11	378	5	443	26	508	10	573	13	638	42	703	26	768	6		
54	25	119	34	184	R	249	4	314	10	379	50	444	34	509	10	574	R	639	50	704	24	769	R		
55	8.50	120	20	185	R	250	R	315	10	380	R	445	44	510	3	575	14	640	42	705	17	770	2		
56	4.50	121	100	186	R	251	7.50	316	32	381	15	446	55	511	3	576	13	641	24	706	R	771	1.50		
57	R	122	40	187	10	252	9	317	R	382	32	447	40	512	3	577	13	642	55	707	5	772	3		
58	R	123	40	188	18	253	26	318	R	383	15	448	25	513	R	578	75	643	85	708	20	773	3		
59	85	124	75	189	16	254	5.50	319	6.50	384	70	449	16	514	R	579	26	644	30	709	14	774	3.50		
60	16	125	13	190	11	255	25	320	R	385	8.50	450	20	515	R	580	12	645	24	710	10	775	2.50		
61	R	126	20	191	15	256	13	321	R	386	15	451	R	516	5	581	26	646	28	711	R	776	R		
62	25	127	70	192	48	257	16	322	R	387	11	452	40	517	20	582	22	647	22	712	100	777	R		
63	12	128	17	193	90	258	22	323	25	388	11	453	65	518	13	583	17	648	20	713	R	778	R		
64	3	129	24	194	30	259	13	324	120	389	19	454	32	519	13	584	19	649	28	714	6	779	R		